Verenigingsmonitor sport & cultuur gemeente Zoetermeer 2022

Rens Cremers

Janine van Kalmthout

mulier instituut

© Mulier Instituut

Inhoudsopgave

1. Inleiding 3

I Sportverenigingen

2. Organisatiekracht 5
3. Maatschappelijke oriëntatie 16
4. Vitaliteit 22
5. Nationaal Sportakkoord 22

II Cultuurverenigingen

6. Organisatiekracht 29
7. Maatschappelijke oriëntatie 39

III Conclusie en aanbevelingen

8. Samenvatting & conclusie 44
9. Aanbevelingen 46

Bijlagen

1. Responsoverzicht 47
2. Methodiek 49

1. Inleiding

De verenigingsmonitor sport & cultuur geeft de gemeente Zoetermeer inzicht in de stand van zaken bij de sport- en cultuurverenigingen. Met de verenigingsmonitor wordt inzichtelijk gemaakt hoe verenigingen een bijdrage kunnen leveren aan de uitvoering van het lokale beleid in Zoetermeer. Het geeft de gemeente inzicht in het functioneren van de verenigingen, welke maatschappelijke rol zij (willen) vervullen en eventuele bedreigingen voor hun toekomstbestendigheid. De resultaten van dit onderzoek kunnen de gemeente helpen bij het maken van keuzes in het ondersteuningsbeleid dat zij met betrekking tot de sport en cultuurverenigingen voert.

Onderzoeksopzet

Voor de lokale monitor in de gemeente Zoetermeer is zoveel mogelijk aansluiting gezocht bij de landelijke verenigingsmonitor van het Mulier Instituut. In de lokale monitor is aandacht voor de kernthema's: het ledenbestand, ervaren knelpunten, samenwerkingspartners, beleid, financiën, het (vrijwilligers)kader en de accommodatie. Voor sportverenigingen wordt mede op basis van deze punten hun vitaliteit bepaald. Vitaliteit bestaat uit de organisatiekracht van de vereniging en de maatschappelijke oriëntatie van de verenigingen. Uitgangspunt is het basismodel vitale sportclubs (Lucassen & Van Kalmthout, 2015). Voor cultuurverenigingen wordt inzicht gegeven in vergelijkbare aspecten van vitaliteit als voor sport, maar geen vitaliteitsindex bepaald.

De vragenlijst is afgenomen in de vorm van een webenquête. De gemeente heeft in samenwerking met het Mulier Instituut in totaal 144 sportverenigingen en 65 verenigingen en organisaties voor cultuur in de gemeente Zoetermeer voor dit onderzoek uitgenodigd. De dataverzameling vond plaats van 18 maart 2022 t/m 17 mei 2022. In de vragenlijst zijn vragen opgenomen om een indruk te krijgen van in welke mate de coronamaatregelen van invloed zijn geweest op de organisatie van de verenigingen. Van 62 sportverenigingen zijn de resultaten geanalyseerd, een nettorespons van 43 procent. Op basis van de grootte van de vereniging en het type sport vormt de responsgroep een redelijke afspiegeling van alle sportverenigingen in de gemeente Zoetermeer (zie bijlage 1). De kleine sportverenigingen lijken wat minder vertegenwoordigd te zijn in de responsgroep.

Van de cultuurverenigingen en organisaties hebben 34 verenigingen en organisaties gereageerd, een respons van 48 procent. Ook dit vormt een redelijke afspiegeling van alle cultuurverenigingen in Zoetermeer.

Leeswijzer

In deze rapportage wordt in deel I de vitaliteit van de sportverenigingen in de gemeente Zoetermeer beschreven. Dit wordt gedaan door eerst de organisatiekracht en de maatschappelijke oriëntatie van de sportverenigingen te beschrijven en vervolgens de vitaliteit. Daarna wordt ingegaan op de ambities van de sportverenigingen in het kader van het landelijke sportakkoord. In deel II worden de resultaten van de cultuurverenigingen op de aspecten van organisatie en maatschappelijke oriëntatie beschreven. De rapportage eindigt met enkele conclusies en aanbevelingen voortkomend uit het onderzoek.

I Sportverenigingen

2. Organisatiekracht

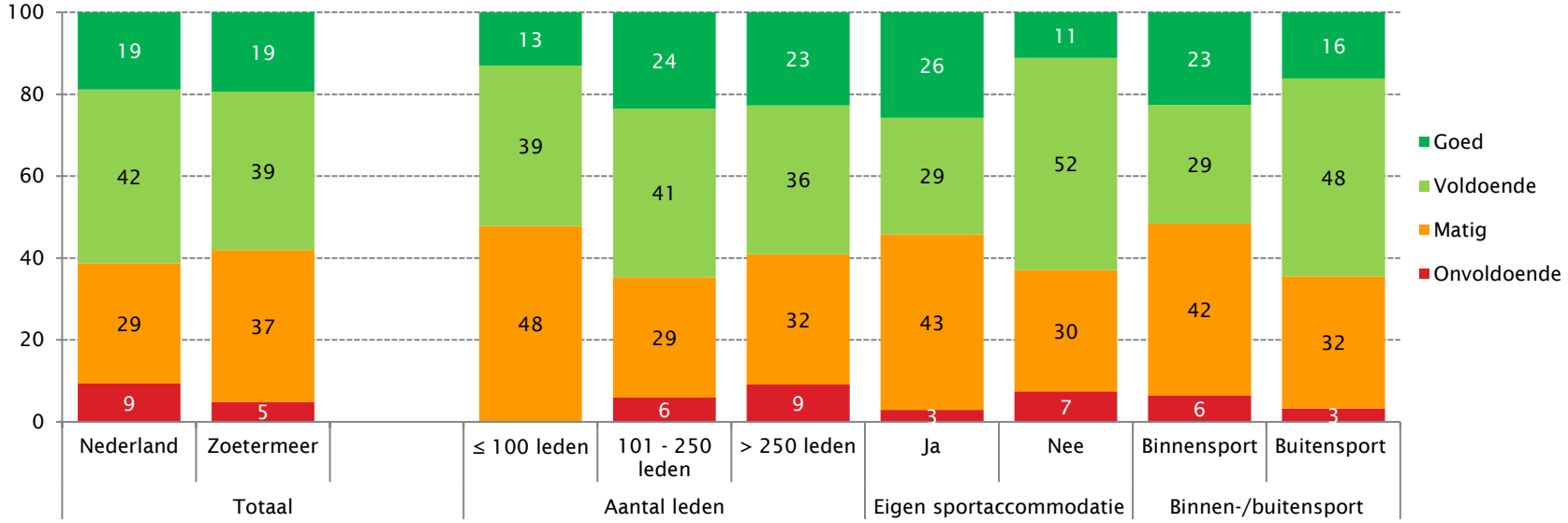
De organisatiekracht van de sportvereniging is gedefinieerd als de mate waarin de vereniging in staat is om haar sportaanbod voor de (potentiële) leden te organiseren. Deze index bestaat uit vijf criteria: leden, kader, accommodatie, financiën en beleid. De score per criterium wordt ingedeeld in onvoldoende, matig, voldoende of goed. De scores op alle criteria bepalen samen de uiteindelijke organisatiekracht van de vereniging. Zie bijlage 2 voor meer uitleg over de methode.

Organisatiekracht vergelijkbaar met landelijk

Zes op de tien verenigingen in de gemeente Zoetermeer scoren 'voldoende' tot 'goed' op de index organisatiekracht (58%, figuur 2.1). Deze verenigingen zijn in staat om het sportaanbod voor de (potentiële) leden te organiseren. Dit is vergelijkbaar met de landelijke cijfers en een lichte stijging ten opzicht van 2017 (55%).

Vier op de tien verenigingen in Zoetermeer hebben moeite met het organiseren van hun sportaanbod (42%; 45% in 2017). Het aantal verenigingen dat onvoldoende scoort is gedaald van 18 naar 9 procent. Met name kleine verenigingen (48%) en binnensportverenigingen (48%) hebben moeite om het sportaanbod te organiseren. Zij scoren vaker matig of onvoldoende op organisatiekracht. Opvallend is dat verenigingen met een eigen accommodatie in 2022 vaak onvoldoende of matig scoren, terwijl in 2017 juist verenigingen zonder accommodatie vaker onvoldoende scoorden.

Figuur 2.1 Organisatiekracht sportverenigingen gemeente Zoetermeer (% verenigingen, n=62)

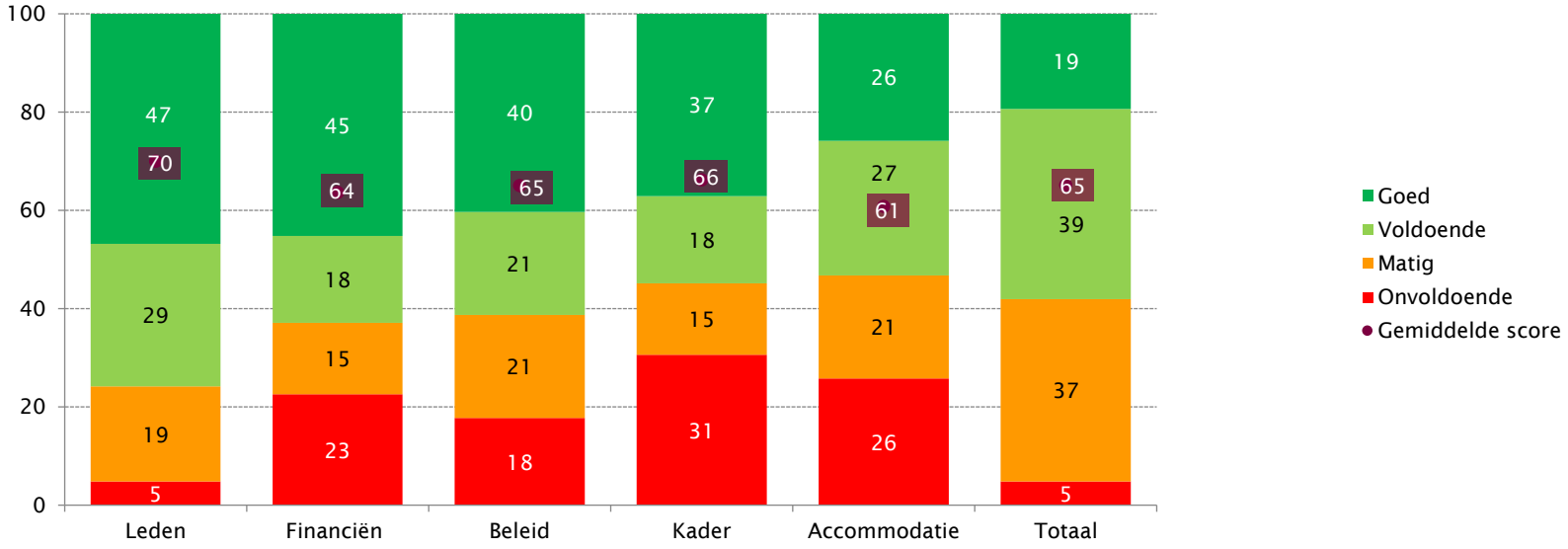
Kader en accommodatie aandachtspunten in gemeente Zoetermeer

Net als in 2017 wordt op het gebied van organisatiekracht in de gemeente Zoetermeer de hoogste score op het criterium leden behaald (figuur 2.2). Drie kwart van de verenigingen (76%; 81% in 2017) scoort voldoende tot goed op dit criterium. Landelijk is dit bij 71 procent van de verenigingen het geval. Het criterium financiën is een minder groot punt van zorg ten opzichte van 2017. Toen scoorde 43 procent onvoldoende en 16 procent matig, nu is dat nog respectievelijk 23 en 15 procent.

De verenigingen in Zoetermeer scoren laag op het criterium kader. Drie op de tien verenigingen scoren onvoldoende op dit criterium en 15 procent scoort matig. Dit is opvallend, aangezien in 2017 slechts een kwart onvoldoende of matig scoorde (resp. 12% en 16%). Grote verenigingen (41%) scoren vaker onvoldoende dan kleine (26%) en middelgrote verenigingen (24%).

Het criterium accommodatie vormt een tweede aandachtspunt voor verenigingen in Zoetermeer: ongeveer de helft scoort onvoldoende of matig (respectievelijk 26% en 21%). Landelijk is dat bij respectievelijk 17 en 14 procent van de verenigingen het geval. Wel is dit een vooruitgang ten opzichte van 2017, toen 39 procent onvoldoende en 22 procent matig scoorde. In Zoetermeer scoren verenigingen zonder eigen accommodatie (37%) en grote verenigingen (36%) het vaakst onvoldoende op dit punt.

Figuur 2.2 Verdeling scores op criteria van organisatiekracht (% verenigingen, n=62)

2.1 Accommodatie

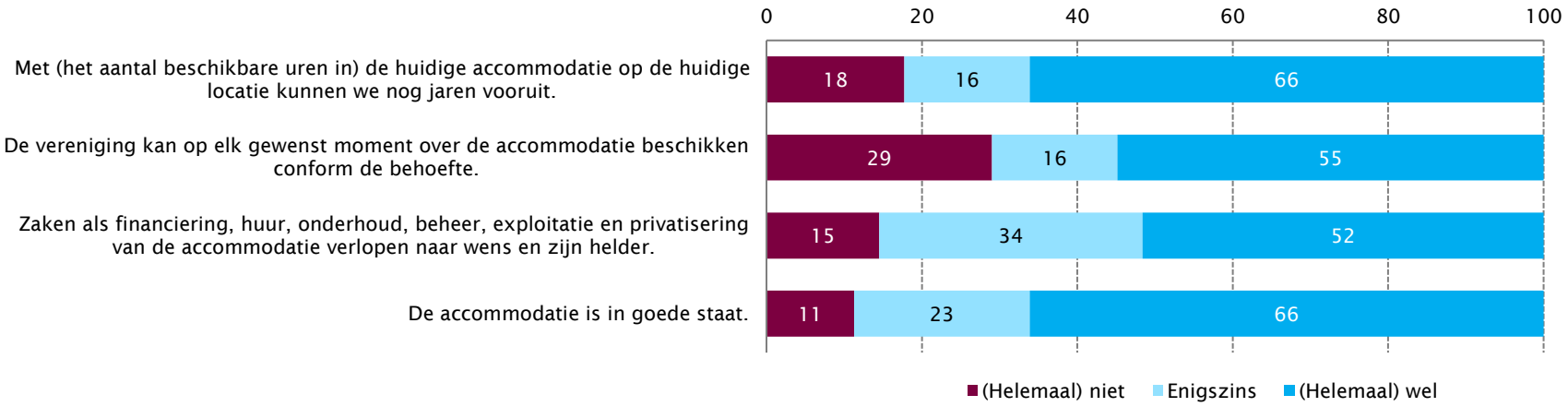
De helft van de sportverenigingen (50%) beschikt over een eigen sportaccommodatie en kantine; 6 procent heeft alleen een eigen sportaccommodatie, 2 procent alleen een kantine (niet in figuur). 42 procent heeft geen eigen sportaccommodatie of -complex en geen eigen kantine.

Zorgen over beschikbaarheid en exploitatiezaken

De verenigingen in de gemeente Zoetermeer zijn over het algemeen tevreden over de accommodatie waar zij gebruik van maken. Wel geven drie op de tien verenigingen aan de accommodatie niet conform de behoefte te kunnen gebruiken (29%, zie figuur 2.3). Dit speelt met name bij verenigingen die niet over een eigen accommodatie beschikken.

Bijna twee op de tien maken zich zorgen over (de beschikbaarheid van) de accommodatie met het oog op de toekomst (18%). Dit zijn met name grote verenigingen (> 250 leden). Ongeveer de helft van de verenigingen is niet echt tevreden over de manier waarop zaken als financiering, huur, onderhoud, beheer en exploitatie verlopen. Dit zijn met name de grotere verenigingen (> 100 leden) en de buitensportverenigingen.

Figuur 2.3 Stellingen over onderhoud en staat accommodatie (in procenten, n=62)

2.2 Beleid

Figuur 2.4 Onderwerpen beleidsplannen afgelopen vier jaar (percentage verenigingen dat plannen op papier heeft, meerdere antwoorden mogelijk, n=30)

Helft van de verenigingen werkt planmatig

De helft van de verenigingen in de gemeente Zoetermeer (52%) heeft in de afgelopen vier jaar nieuwe voornemens of plannen op papier gezet met betrekking tot het functioneren van de vereniging (niet in figuur). Dit is iets meer dan het landelijke percentage (46%).

Leden en kader en cultuur belangrijkste onderwerpen

Voor verenigingen die met beleidsplannen werken, zijn ledenwerving en/of -behoud (66%), weving en behoud van vrijwilligers (59%) en de sfeer op de vereniging (44%) de belangrijkste thema's (figuur 2.4). Landelijk zijn ook werving en behoud van leden en vrijwilligers de belangrijkste thema's in beleidsplannen, en daarnaast financiën en sporttechnische zaken.

Het realiseren van topsportambities, competitiezaken en sportmedische zaken zijn de afgelopen vier jaar nauwelijks in het beleid van verenigingen opgenomen.

Figuur 2.5 Speerpunten voor komend jaar (meerdere antwoorden mogelijk, in procenten, n=62)

Leden belangrijkste focuspunt komend jaar

Behoud en werving van leden is komend jaar het belangrijkste thema waar bestuursleden zich voor willen inzetten; bij 79 procent van de sportverenigingen in de gemeente Zoetermeer staat ledenbehoud en/of -werving het komende jaar op de agenda (figuur 2.5).

Vrijwilligers belangrijker voor grote clubs

Het werven en behouden van vrijwilligers heeft bij twee op de drie verenigingen in de gemeente Zoetermeer (35%) komend jaar de aandacht. Dit speelt alleen vooral bij grote (50%) en middelgrote verenigingen (35%).

De beleidsmatige inzet op het vergroten van het aantal samenwerkingsverbanden en op sporttechnische zaken is beperkt bij verenigingen in de gemeente Zoetermeer. Geen enkele vereniging richt zich op het opzetten van aanvullende diensten of op competitiezaken.

Knelpunten

De meeste verenigingen in de gemeente Zoetermeer (92%) geven aan één of meerdere knelpunten te ervaren.

Meeste zorgen over ledenontwikkeling

De ledenontwikkeling blijkt het belangrijkste knelpunt dat verenigingen hebben aangegeven (zie figuur 2.6). Kader vormt bij ruim een kwart van de verenigingen het belangrijkste knelpunt. Wet- en regelgeving en overige knelpunten vormen bij geen enkele verenigingen het belangrijkste knelpunt (niet in figuur).

Grote en middelgrote verenigingen benoemen kader (beide 41%) en accommodatie (resp. 29% en 23%) relatief vaak als belangrijkste knelpunt. Bij kleine verenigingen vormt leden vaker het belangrijkste knelpunt (52%).

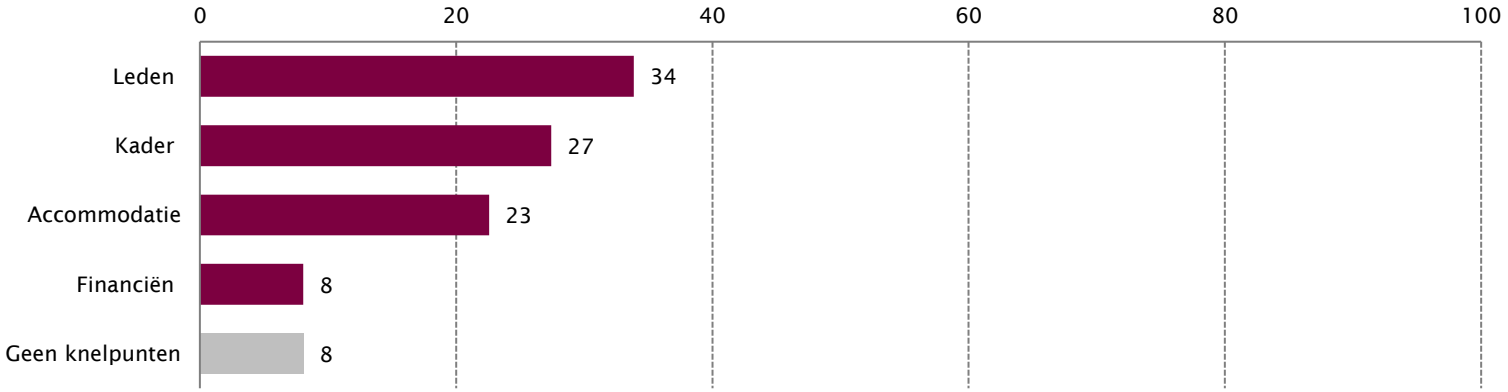
Verenigingen konden maximaal drie knelpunten aangeven. Een compleet beeld van de knelpunten van verenigingen ontstaat wanneer alle knelpunten die door verenigingen zijn genoemd bij elkaar worden opgeteld. Dan wordt leden door verenigingen het meest genoemd als knelpunt, gevolgd door kader, accommodatie en financiën (niet in figuur).

Wat betreft leden maken de verenigingen zich het meest zorgen over het dalend ledental, de geringe aanwas en de vergrijzing, en de motivatie/betrokkenheid van de leden. Bij kader gaat het vooral om het vinden van geschikte vrijwilligers/bestuursleden en het tekort aan trainers. Financiën draait om stijgende kosten/huurprijzen en accommodatie om het niet kunnen beschikken over een eigen accommodatie.

Aandacht voor knelpunten

De knelpunten die de verenigingen in de gemeente Zoetermeer ervaren, komen overeen met de speerpunten en beleidsplannen die worden geschreven op het gebied van ledenbehoud en/of -werving en de werving van vrijwilligers/verenigingskader. Opvallend is dat het organisatiecriterium leden voor veel verenigingen een knelpunt is ondanks dat de verenigingen in Zoetermeer hierop goed scoren (zie figuur 2.2).

Figuur 2.6 Belangrijkste knelpunt voor verenigingen (in procenten, n=62)

Verenigingen positief over interne samenwerking

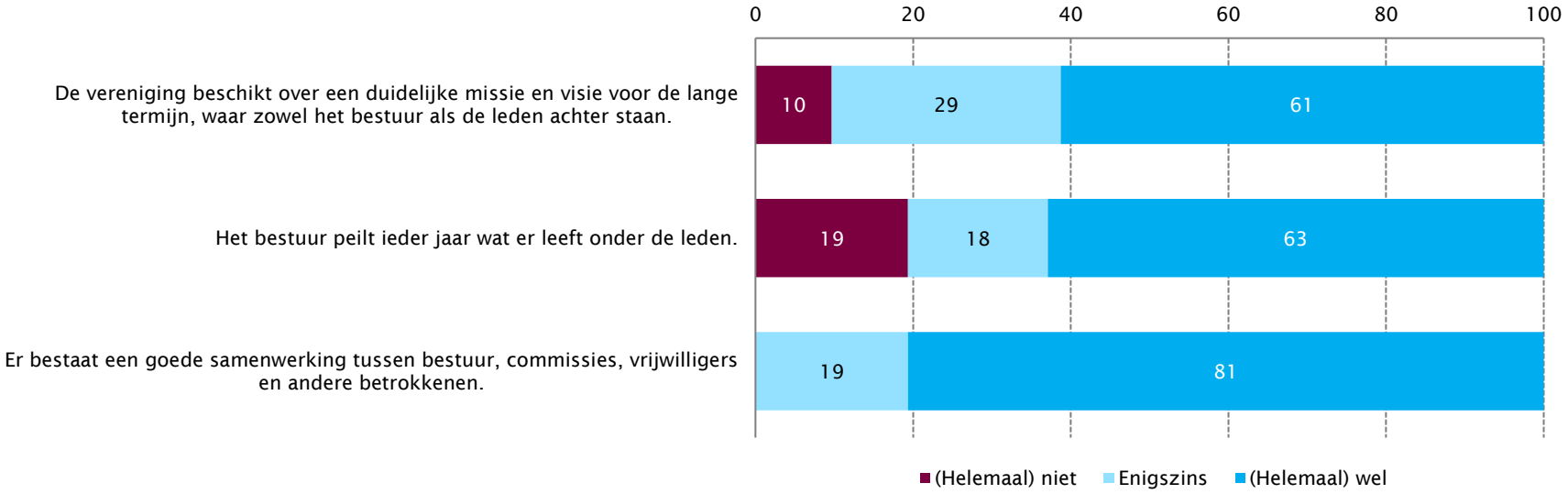
De samenwerking binnen de verenigingen in de gemeente Zoetermeer wordt gewaardeerd. Acht op de tien van de verenigingen vinden dat sprake is van een goede samenwerking tussen bestuur, commissies, vrijwilligers en andere betrokkenen (81%, figuur 2.7).

Bij een meerderheid van de sportverenigingen in Zoetermeer blijken de bestuurders in nauw contact te staan met de leden van hun vereniging. Zes op de tien verenigingen geven aan ieder jaar hun leden te bevragen over wat er bij hen leeft (61%). Dat is vergelijkbaar met landelijk (56%). Met name kleine verenigingen zijn op de hoogte van wat er leeft onder de leden.

Meerderheid verenigingen heeft missie en visie

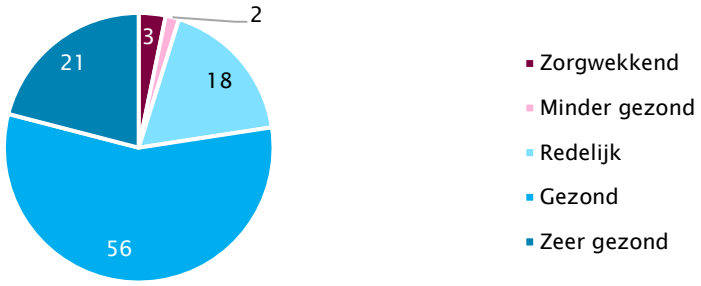
Zes op de tien verenigingen (61%) in de gemeente Zoetermeer geven aan over een duidelijke missie en visie voor de lange termijn te beschikken waar zowel het bestuur als de leden achter staan (figuur 2.7). Dit is vergelijkbaar met het landelijke percentage (55%).

Figuur 2.7 Stellingen over visie en interne samenwerking (in procenten, n=62)

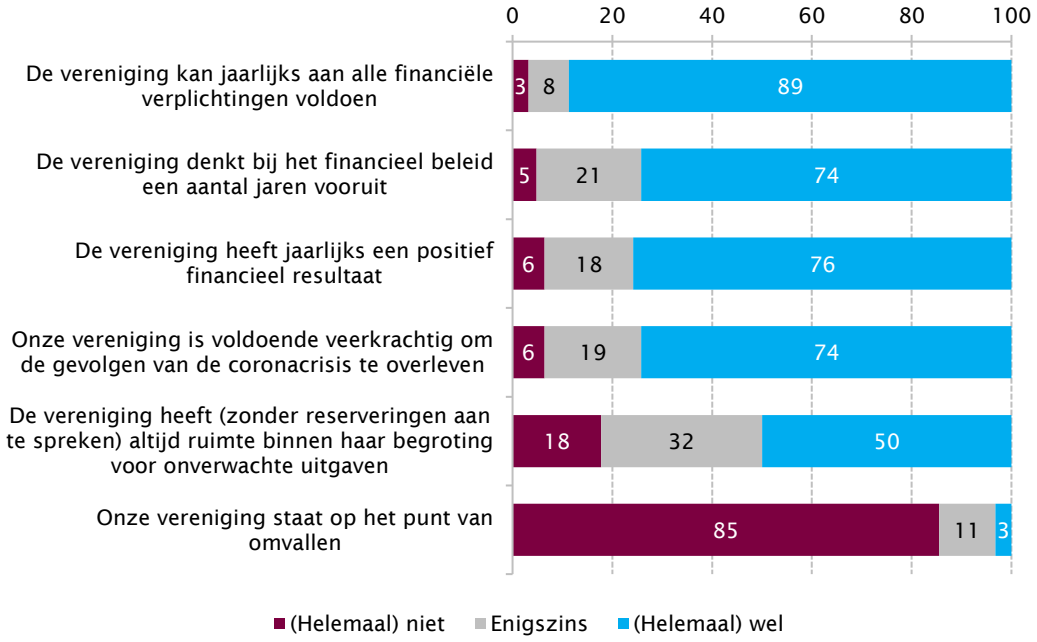

2.3 Financiën

Figuur 2.8 Eigen inschatting financiële positie van verenigingen (in procenten, n=62)

Figuur 2.9 Stellingen over financiën (in procenten, n=62)

Drie kwart verenigingen financieel gezond

Twee derde van de verenigingen in Zoetermeer scoort voldoende of goed op het criterium financiën (63%, figuur 2.2). Een meerderheid van de verenigingen beschrijft de financiële positie van de vereniging als (zeer) gezond (77%, figuur 2.8). Een op de vijf van de verenigingen vindt dit redelijk (18%) en 5 procent noemt de financiële positie minder gezond of zorgwekkend.

Helft verenigingen geen ruimte voor onverwachte uitgaven

De meeste verenigingen (74%) geven aan bij het financieel beleid (enigszins) een aantal jaren vooruit te denken (figuur 2.9). Negen op de tien verenigingen kunnen jaarlijks aan alle financiële verplichtingen voldoen (89%, niet in figuur). 6 procent van de verenigingen heeft jaarlijks geen positief financieel resultaat. Dit is iets minder dan landelijk (11%). Dit zijn met name kleine verenigingen (25%), binnensportverenigingen (22%) en verenigingen zonder eigen accommodatie (21%).

Ruim een derde van de verenigingen stelt dat de coronacrisis een (zeer) negatieve invloed op hun financiële positie heeft gehad (37%, niet in figuur). Dit geldt met name voor de middelgrote en grote verenigingen. Onduidelijk is hoe hun financiële situatie was voor Covid-19. Het is daarom goed deze verenigingen extra in het oog te houden, daar het voor hen mogelijk lastig is om financiële stabiliteit te realiseren nu de Covid-19-steunmaatregelen zijn vervallen. Deze verenigingen hebben vaker geen ruimte voor onverwachte uitgaven en jaarlijks een negatief saldo. Twee verenigingen geven aan op het punt van omvallen te staan (3%); vier verenigingen betwijfelen of ze voldoende veerkrachtig zijn om de gevolgen van de coronacrisis te overleven (6%, beide niet in figuur).

2.4 Leden

Bij ruim twee derde van de verenigingen in de gemeente Zoetermeer nemen leden deel aan een officiële competitie (68%, niet in figuur). Bij twee derde van de verenigingen zijn jeugdleden actief (66%) en bij een kwart zijn topsporters of topsporttalenten actief (27%).

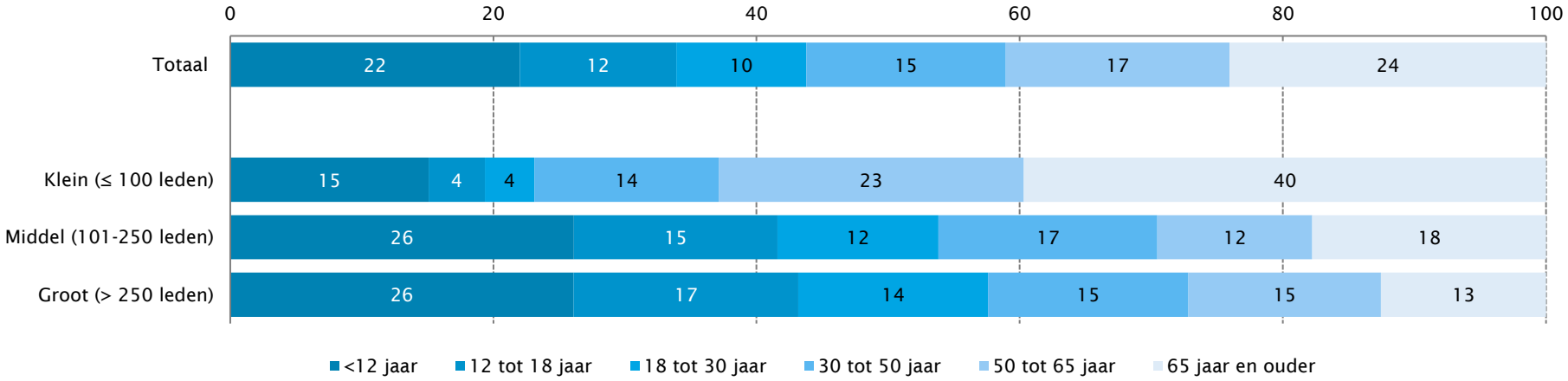
Een derde van de leden is jeugdlid

Een derde van het ledenbestand van verenigingen in de gemeente Zoetermeer bestaat uit jeugdleden (34%, zie figuur 2.10). Kleine verenigingen hebben in verhouding een kleiner aandeel jeugdleden (19%) dan middelgrote (41%) en grote verenigingen (43%) en een groter aandeel leden van 65 jaar en ouder (40%). Gemiddeld bestaat 24 procent van het ledenbestand van de verenigingen uit leden van 65 jaar en ouder.

Diversiteit binnen clubs

Drie kwart van de clubs geeft aan leden met een migratieachtergrond binnen de vereniging te hebben (73%, niet in figuur). Bij kleine clubs zijn minder vaak mensen met een migratieachtergrond actief (48%), terwijl bij grote clubs juist vaker mensen met een migratieachtergrond actief zijn (91%). De helft van de clubs heeft leden met een lichamelijke beperking en/of een chronische aandoening (53%).

Figuur 2.10 Opbouw ledenbestand naar leeftijd (in procenten, n=62)

Daling ledental bedreiging voor ruim kwart van de verenigingen

Hoewel de verenigingen in de gemeente Zoetermeer relatief goed scoren op het criterium leden, vormt bij bijna drie op de tien verenigingen de ontwikkeling van het ledenaantal een bedreiging voor de toekomst van de vereniging (29%, zie figuur 2.11). Daarmee maken in Zoetermeer procentueel minder verenigingen zich zorgen dan landelijk (38%). Verenigingen zien de ontwikkeling van het ledental met name als een bedreiging op de langere termijn (over twee of meer jaar).

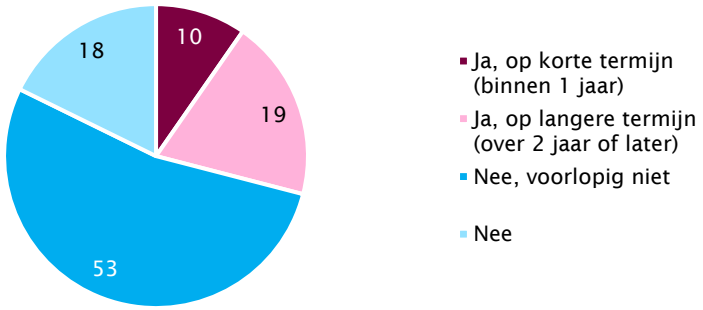
Het gemiddelde aantal aanmeldingen van nieuwe leden lag in de gemeente Zoetermeer nagenoeg gelijk aan het gemiddelde aantal afmeldingen (niet in figuur). Desondanks zag de helft van de verenigingen (50%) hun ledenaantal in de afgelopen twee jaar (sterk) dalen (figuur 2.12). Dit is hoger dan het landelijke percentage (40%). Bij een op de vijf verenigingen is het ledenaantal gestegen. Een ledenstijging kwam relatief vaak voor bij grote verenigingen (41%), teamsportverenigingen (33%) en buitensportverenigingen (35%). De helft van de verenigingen verwacht komend jaar geen veranderingen in het ledenaantal (47%, zie figuur 2.12).

Slechts 10 procent van de verenigingen merkte een positieve invloed van de coronacrisis op het ledental. Bij 47 procent had de coronacrisis een (zeer) negatieve invloed op de ledenontwikkeling. Met name binnensporten geven dit aan.

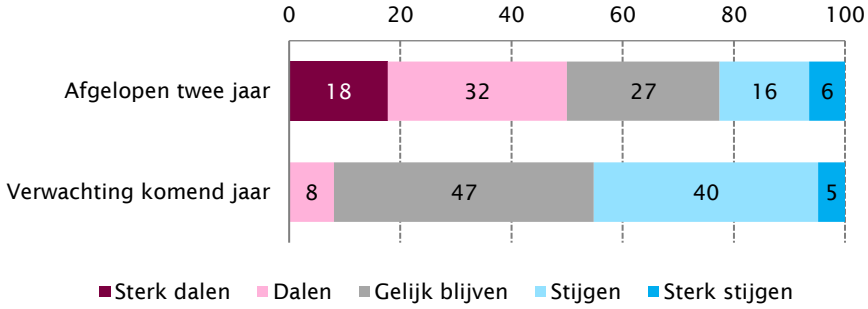
Beperkte strategische inzet voor gewenste ledengroei

Een grote meerderheid van de ondervraagde verenigingen in de gemeente Zoetermeer (85%, niet in figuur) geeft aan voor 2022 een groeiambitie te hebben. Bijna de helft van de verenigingen (48%) wil die ambitie realiseren door nieuwe leden te werven; 16 procent van de verenigingen focust daarvoor op het behoud van leden. Een op de vijf verenigingen (21%) wil wel groeien, maar hanteert hiervoor geen speciale strategie.

Figuur 2.11 Ontwikkeling ledenaantal als bedreiging voor de toekomst van de organisatie (in procenten, n=62)

Figuur 2.12 Ledenontwikkeling in de afgelopen twee jaar en de verwachting voor het komende jaar (in procenten, n=62)

2.5 Kader

Een op de vijf verenigingen heeft gebrek aan vrijwilligers

Ongeveer een kwart van de verenigingen beschikt over betaalde medewerkers (28%). Gemiddeld geven de verenigingen in de gemeente Zoetermeer aan over 38 vrijwilligers te beschikken. Zeven op de tien verenigingen geven aan over voldoende vrijwilligers te beschikken (figuur 2.14). Dit is minder dan landelijk (85%). Dit kan deels zijn veroorzaakt door de coronacrisis. Bij een derde van de verenigingen heeft deze een negatieve impact gehad op het aantal vrijwilligers (37% niet in figuur).

Vier op de tien verenigingen in Zoetermeer geven aan over voldoende vrijwilligers te beschikken, maar ook nog op zoek te zijn naar nieuwe vrijwilligers (42%, niet in figuur). Ruim de helft van de verenigingen met trainers geeft aan over voldoende trainers te beschikken en de helft beschikt over voldoende gekwalificeerder trainers (figuur 2.14)

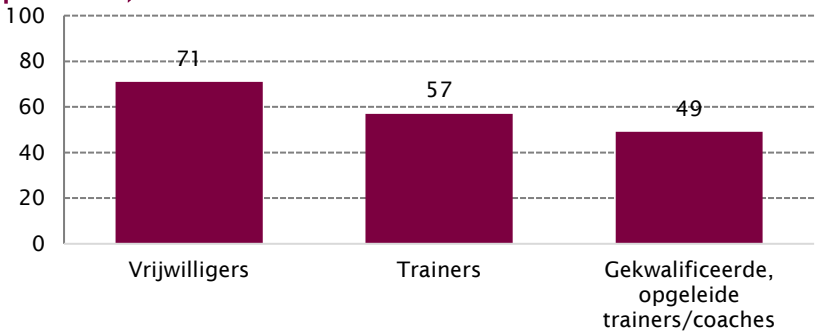
Helft verenigingen heeft vacatures openstaan

Meer dan de helft van de verenigingen heeft vacatures voor betaalde medewerkers en vrijwilligers uitstaan, waarvan een derde op cruciale posities (32%, figuur 2.15). Grote (82%) en middelgrote verenigingen (59%) hebben het vaakst vacatures uitstaan. Wanneer vacatures uitstaan, zijn deze meestal gericht op vrijwilligers. Vooral mensen voor de functie van trainer (59% van de verenigingen met vacatures), bestuur (50%) en de organisatie van wedstrijden en toernooien (47%) zijn gewild (niet in figuur).

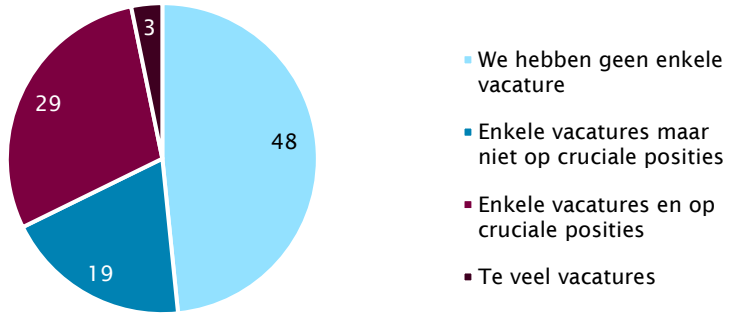
Meerderheid heeft geen actueel plan voor hun kader

13 procent van de verenigingen heeft voor werving en behoud van vrijwilligers een actueel plan op papier en voert dat uit (niet in figuur). 85 procent van de verenigingen heeft op dit moment geen actueel plan. Bijna twee op de tien verenigingen (18%) hebben geen taakomschrijvingen voor de kaderfuncties. Een derde van de verenigingen heeft taakomschrijvingen voor vrijwel alle functies (37%).

Figuur 2.14 Verenigingen gemeente Zoetermeer met voldoende vrijwilligers (n=62) en (gekwalificeerde) trainers (n=51) (in procenten)

Figuur 2.15 Vacatures voor betaalde medewerkers en vrijwilligers (in procenten, n=62)

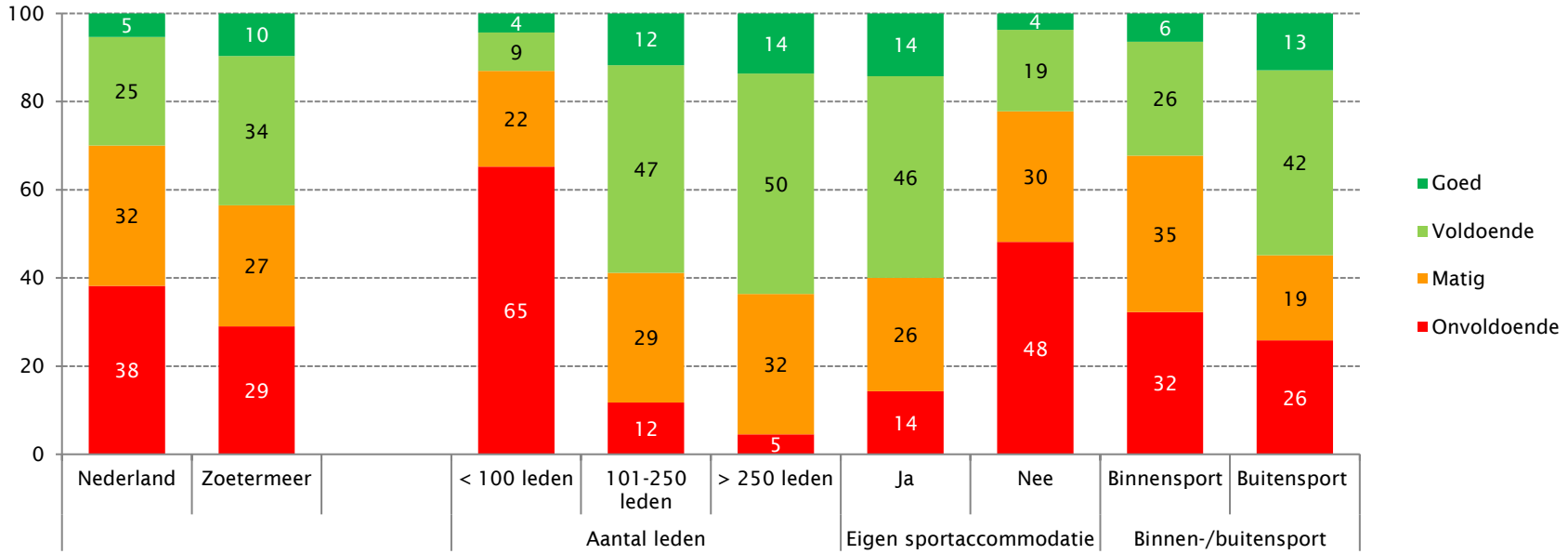
3. Maatschappelijke oriëntatie

Om meer inzicht te krijgen in de bredere maatschappelijke oriëntatie van sportverenigingen buiten het aanbieden van regulier sportaanbod, is de index maatschappelijke oriëntatie ontwikkeld. Deze index bestaat uit twee criteria: maatschappelijke activiteit en maatschappelijke intentie. Maatschappelijke activiteit staat voor de mate waarin verenigingen actief een maatschappelijke rol vervullen en maatschappelijke intentie staat voor de houding van verenigingen ten opzichte van een actieve bredere maatschappelijke rol. De score per criterium wordt ingedeeld in onvoldoende, matig, voldoende of goed. De scores van de twee criteria bepalen de mate van brede maatschappelijke oriëntatie van een vereniging. Zie bijlage 2 voor meer uitleg over de methode.

Maatschappelijke oriëntatie positief vergeleken met landelijke cijfers

In Zoetermeer scoort 44 procent van de verenigingen voldoende of goed op maatschappelijke oriëntatie. Dit is hoger dan landelijk (30%), maar iets lager dan in 2017 (49%). Net als in 2017 zijn middelgrote en grote verenigingen sterker maatschappelijke georiënteerd dan kleine verenigingen. Dit geldt ook opnieuw voor verenigingen met een eigen accommodatie ten opzichte van zonder en voor binnen- versus buitensport. Drie op de tien verenigingen in Zoetermeer scoren onvoldoende op de index maatschappelijke oriëntatie (29%, figuur 3.1).

Figuur 3.1 Maatschappelijke oriëntatie van sportverenigingen (percentage verenigingen, n=62)

Vier op de tien verenigingen maatschappelijk actief

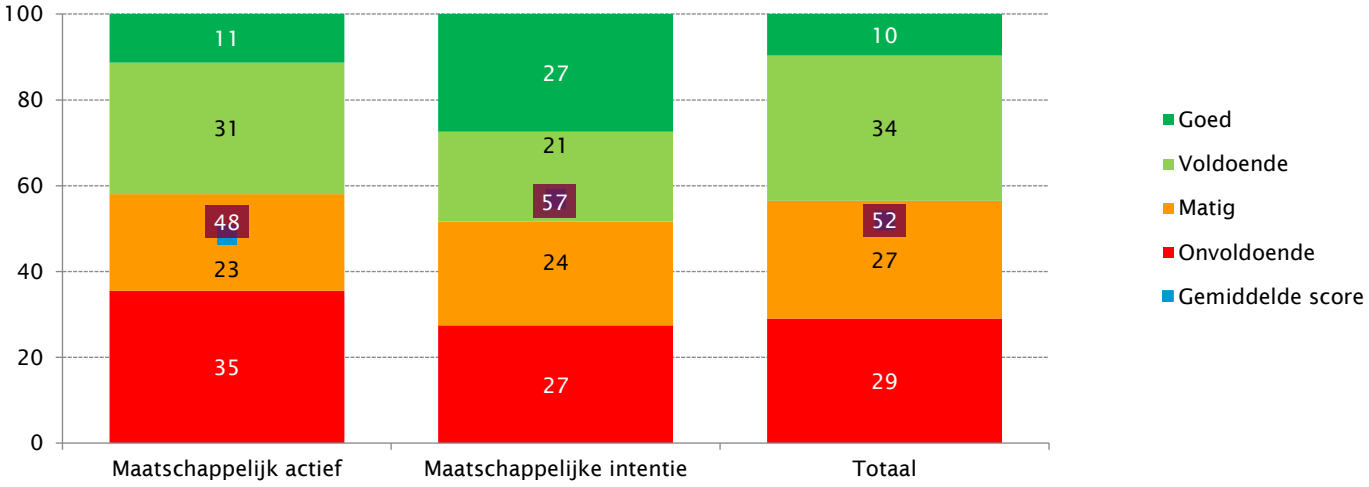
Vier op de tien van de verenigingen in de gemeente Zoetermeer blijken, volgens de criteria, voldoende/goed maatschappelijk actief (figuur 3.2); landelijk is dit 36 procent. Ten opzichte van 2017 (47% voldoende/goed) is er sprake van een lichte daling van de maatschappelijk activiteit door verenigingen in Zoetermeer. Ruim een derde (35%; 31% in 2017) scoort onvoldoende op het criterium maatschappelijke activiteit; landelijk is dit 33 procent. Deze verenigingen zijn niet of nauwelijks actief in het uitvoeren van maatschappelijke activiteiten. Zich oriënteren op de maatschappij is voor verenigingen vaak lastiger dan hun eigen organisatie op peil houden. Zeker door de gevolgen van de Covid-19-crisis ligt de focus van verenigingen veelal bij hun eigen aanbod en leden.

Een relatief grote groep is matig maatschappelijk actief. Het is raadzaam zich (ook) op deze groep verenigingen te richten, daar zij met een stimulans relatief gemakkelijk voldoende maatschappelijk actief kunnen worden. De maatschappelijke oriëntatie van deze verenigingen kan bijvoorbeeld worden vergroot door andere of kwetsbare doelgroepen te betrekken en door de ontwikkeling van sportactiviteiten en/of ander aanbod voor potentieel nieuwe leden.

Maatschappelijke activiteiten zullen naar verwachting niet veel toenemen

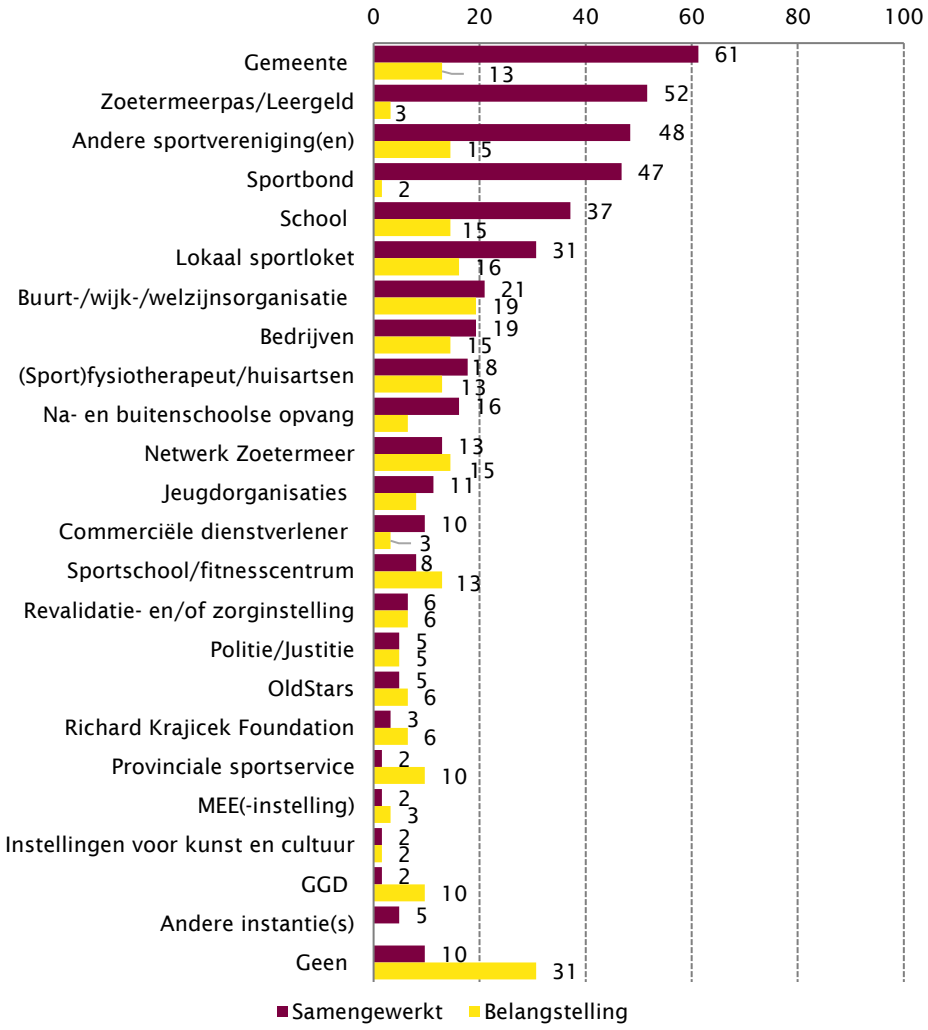
Bijna de helft van de verenigingen heeft plannen voor activiteiten of een positieve houding ten aanzien van een bredere maatschappelijke oriëntatie voor hun vereniging (48%). Zij scoren voldoende tot goed op het criterium maatschappelijke intentie. Dit is iets lager dan in 2017 (51%). De verenigingen in Zoetermeer scoren hoger op dit criterium in vergelijking met landelijke cijfers (34% voldoende/goed). Slechts een klein aantal verenigingen heeft wel maatschappelijke intenties, maar is nog niet maatschappelijk actief.

Figuur 3.2 Verdeling scores criteria maatschappelijke oriëntatie (percentage verenigingen, n=62)

3.1 Samenwerking

Figuur 3.3 Organisaties waar verenigingen het afgelopen jaar mee hebben samengewerkt en waar ze interesse in hebben om mee samen te werken (meerdere antwoorden mogelijk, in procenten, n=62)

Groot deel verenigingen werkt samen

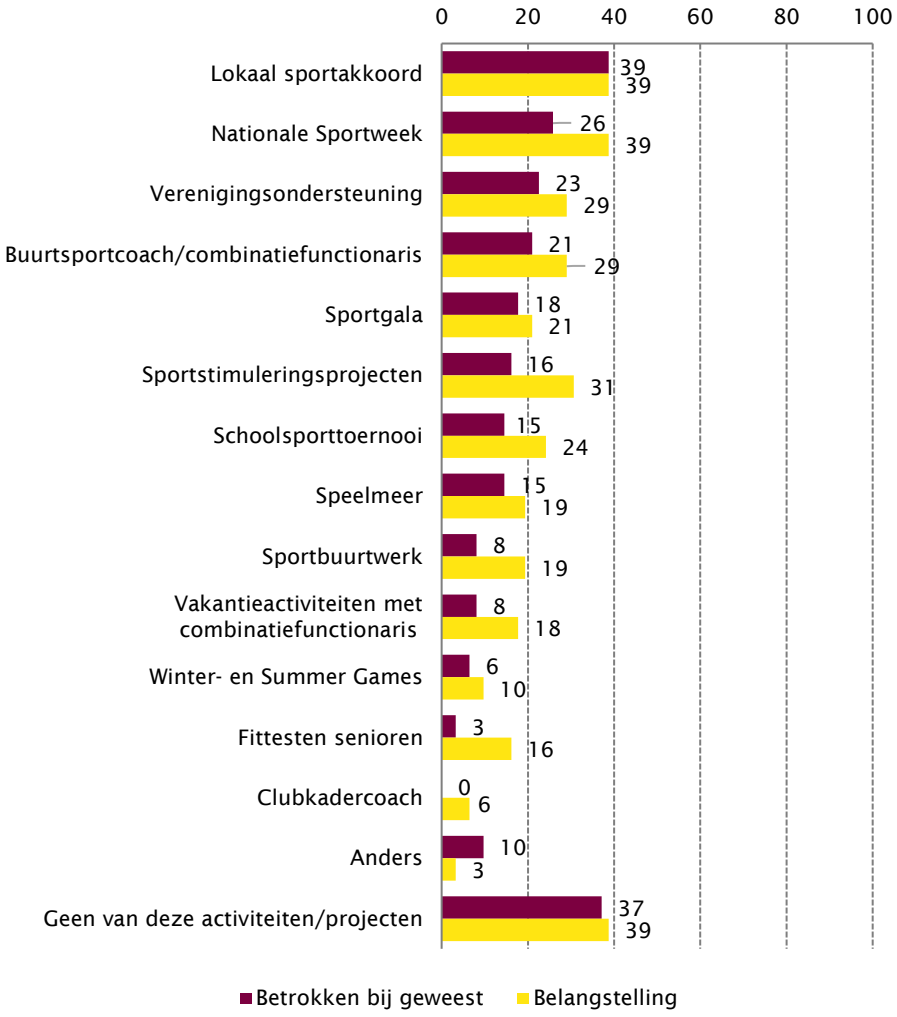
De meeste sportverenigingen (90%) in de gemeente Zoetermeer hebben het afgelopen jaar met één of meer organisaties samengewerkt (figuur 3.3). Verenigingen werken vooral samen met de gemeente (61%), Zoetermeerpas/Leergeld (52%), andere sportverenigingen (48%) en de sportbond (47%). Dit zijn ook landelijk gezien partners waar sportverenigingen veel mee samenwerken. Opvallend is wel de relatief grote mate waarin met de Zoetermeerpas/Leergeld wordt samengewerkt.

De verenigingen in Zoetermeer zijn positief gestemd over hun samenwerkingspartners. Verenigingen willen de samenwerking met de betreffende organisaties behouden en soms zelfs intensiveren.

Meeste interesse in samenwerking met buurt-/wijk-/welzijnsorganisatie

Als een vereniging niet met een bepaalde organisatie samenwerkt, is gevraagd of zij daar in de toekomst mogelijk interesse in heeft. De meeste verenigingen blijken interesse te hebben om hun samenwerkingen te verbreden (69%, figuur 3.3). De partners die het vaakst worden genoemd zijn buurt-, wijk- en/of welzijnsorganisaties (19% van de verenigingen die hier het afgelopen jaar niet mee hebben samengewerkt) en het lokale sportloket (16%).

Figuur 3.4 Projecten/functionarissen/activiteiten/regelingen waar verenigingen het afgelopen jaar bij betrokken waren (meerdere antwoorden mogelijk, in procenten, n=62)

Meerderheid betrokken bij projecten

De meerderheid van de sportverenigingen (63%) is het afgelopen jaar betrokken geweest bij sportprojecten/functionarissen (figuur 3.4). Kleine verenigingen zijn beduidend minder vaak betrokken (26%, niet in figuur). Grote verenigingen (64%) zijn het vaakst betrokken bij het lokale sportakkoord.

Zes op de tien verenigingen geven aan belangstelling te hebben om deel te nemen aan een project of om samen te werken met een buurtsportcoach/combinatiefunctionaris (61%, zie figuur 3.4). De meeste belangstelling bestaat voor het lokale sportakkoord (39%) en de nationale sportweek (39%). Niet alleen de bereidheid van verenigingen om deel te nemen, maar ook het aanbod aan (sport)projecten binnen de gemeente speelt een rol. Hierbij is het zaak dat voldoende projecten worden geïnitieerd en georganiseerd die aansluiten bij de behoefte van verenigingen en dat de mogelijkheid bestaat om bestaande projecten uit te breiden.

Weinig voorzieningen voor niet-leden

Een kwart van de verenigingen (27%, niet in figuur) biedt faciliteiten en voorzieningen aan voor niet-leden en andere organisaties. Zij bieden voornamelijk multifunctionele inzet van de sportruimte van de vereniging (11%) en/of oefen-/repetitieruimte voor een culturele organisatie (8%) aan. Een derde van de verenigingen wil in de toekomst faciliteiten en voorzieningen aan anderen aanbieden (32%). Dit zijn met name middelgrote en grote verenigingen.

3.2 Aanbod

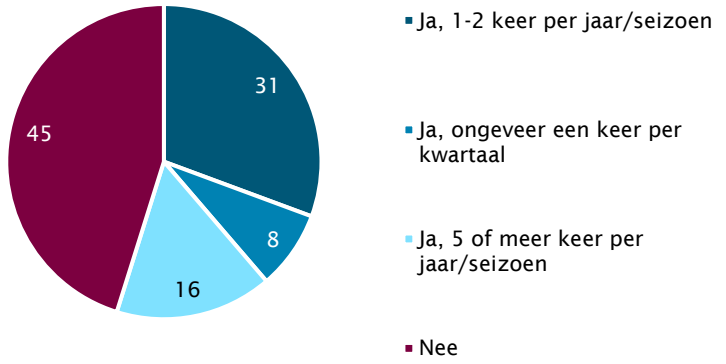
Helft verenigingen heeft aanbod voor niet-leden

Meer dan de helft van de verenigingen in de gemeente Zoetermeer organiseert in elk geval jaarlijks aanbod waarbij niet-leden welkom zijn (55%, figuur 3.5). Bij drie op de tien blijft het aanbod beperkt tot één of twee keer per jaar/seizoen (50%). Twee derde geeft aan dat de coronacrisis negatieve invloed heeft gehad op dit aanbod (66%).

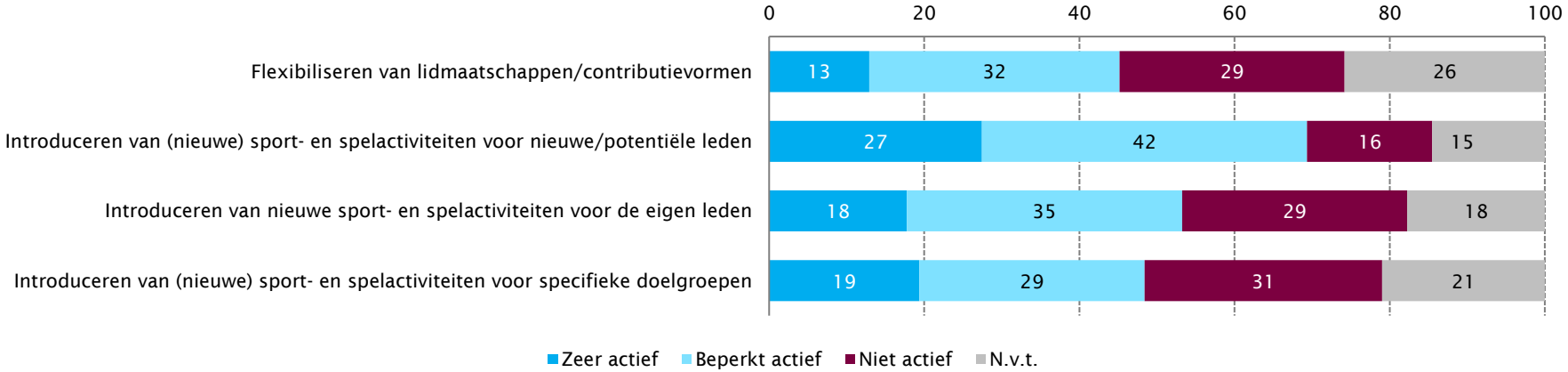
Aandacht voor specifieke doelgroepen beperkt

Zeven op de tien verenigingen in de gemeente Zoetermeer vernieuwen het aanbod om nieuwe leden te werven (69%, figuur 3.6); de helft doet dit (ook) voor de eigen leden (53%). De helft van de verenigingen zet zich in voor het ontwikkelen van activiteiten voor specifieke doelgroepen. Dit percentage is iets hoger dan landelijk het geval is (43%). Over het algemeen zijn de middelgrote en de grote verenigingen actiever met het introduceren van sport- en spelactiviteiten dan de kleine verenigingen.

Figuur 3.5 Organiseren van (sport)activiteiten waarbij deelname openstond voor niet-leden (in procenten, n=62)

Figuur 3.6 Aanbieden van activiteiten voor leden, vrijwilligers of bezoekers (in procenten, n=62)

3.3 Maatschappelijke betrokkenheid

Meeste activiteiten gericht op normen en waarden en veiligheid

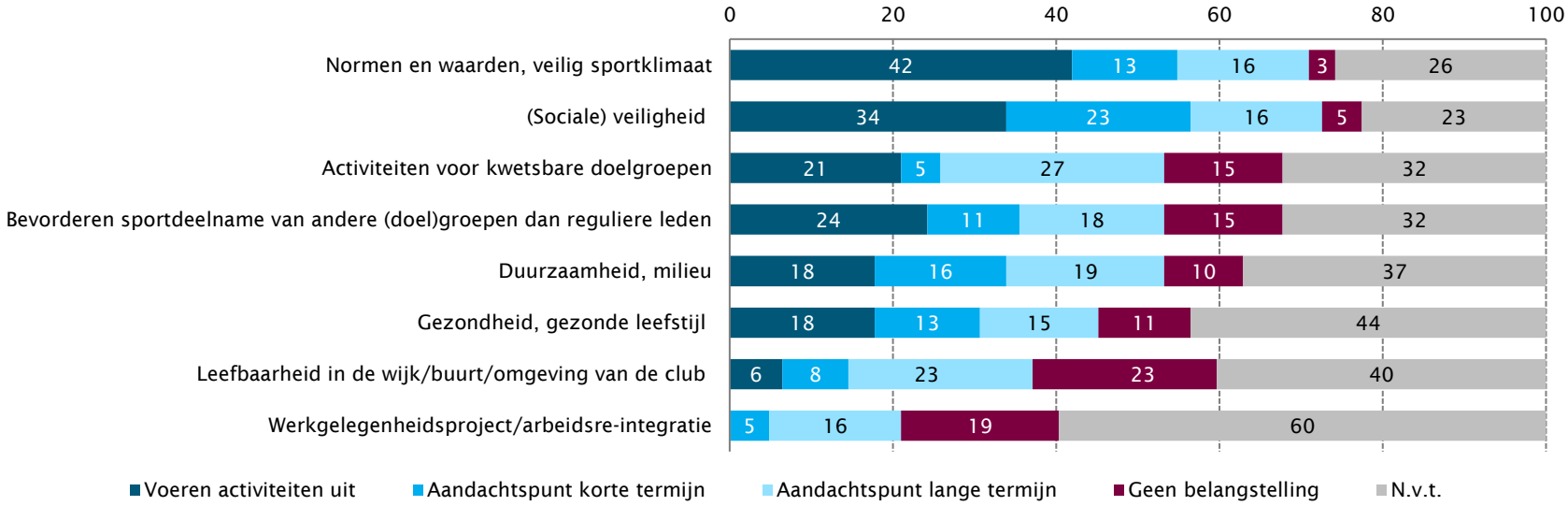
De meeste verenigingen in de gemeente Zoetermeer (77%) onderschrijven dat sportverenigingen een maatschappelijke verantwoordelijkheid hebben (niet in figuur). Dit is vergelijkbaar met het landelijke beeld (78%). Ondanks dat de verenigingen in Zoetermeer een sterke maatschappelijke functie voelen, zijn ze beperkt actief op het gebied van maatschappelijke thema's (figuur 3.7). Verenigingen geven relatief vaak aan dat maatschappelijke thema's niet van toepassing zijn, met name op de thema's duurzaamheid, gezondheid, leefbaarheid en werkgelegenheid.

De meeste maatschappelijke activiteiten zijn gericht op normen en waarden, veilig sportklimaat (42%) en de (sociale) veiligheid op en rond de vereniging (34%). Dit is meer dan landelijk (beide 30%). Leefbaarheid en werkgelegenheidsprojecten zijn thema's waar verenigingen over het algemeen weinig of geen aandacht voor hebben

In de toekomst meer aandacht voor (sociale) veiligheid, duurzaamheid en kwetsbare groepen

(Sociale) veiligheid en duurzaamheid zijn voor een aantal verenigingen voor de korte termijn een aandachtspunt. Voor de langere termijn staan met name activiteiten voor kwetsbare groepen en leefbaarheid op de agenda.

Figuur 3.7 Betrokkenheid bij maatschappelijke thema's en/of projecten (in procenten, n=62)

4. Vitaliteit

Door organisatiekracht en maatschappelijke oriëntatie te combineren wordt in beeld gebracht hoe vitaal verenigingen zijn. Een vitale vereniging is een organisatiekrachtige vereniging die maatschappelijk georiënteerd is. De matrix die wordt gevormd, kan een hulpmiddel zijn voor segmentatie van verenigingen en maatwerk bieden bij ondersteuning. Met de vitaliteitsindex zijn globaal vier soorten verenigingen te onderscheiden: de zogeheten kwetsbare verenigingen, maatschappelijke verenigingen, krachtige verenigingen en vitale verenigingen.

Situatie binnensportverenigingen zonder accommodatie meest zorgelijk

Net als in 2017 kunnen drie op de tien verenigingen in de gemeente Zoetermeer (30%) worden beschouwd als vitale vereniging (figuur 4.1). Zij scoren ‘goed’ of ‘voldoende’ op beide indexen en zijn krachtig in hun organisatie en maatschappelijk georiënteerd. Dit zijn met name grote en middelgrote verenigingen en buitensportverenigingen. Landelijk kan een vijfde van de verenigingen (20%) als vitale vereniging worden beschouwd. 25 procent van de verenigingen scoort op zowel organisatiekracht als maatschappelijke oriëntatie onder de maat: dit zijn kwetsbare verenigingen. Dit is vergelijkbaar met 2017 (26%). Kleine en binnensportverenigingen vallen het vaakst binnen dit segment. Geen enkele vereniging scoort op beide dimensies onvoldoende.

Drie op de tien verenigingen behoren tot het segment krachtige verenigingen (29%, 24% in 2017). Deze verenigingen hebben voldoende organisatiekracht, maar zijn (nog) nauwelijks maatschappelijk georiënteerd. Dit zijn relatief vaak kleine verenigingen en verenigingen die niet over een eigen accommodatie beschikken. Deze ‘krachtige’ verenigingen kunnen vitale verenigingen worden. Wanneer de organisatie goed is georganiseerd en sterk is, hebben verenigingen mogelijkheden om buiten de vereniging te kijken. 14 procent van de verenigingen is te benoemen als een maatschappelijke vereniging: een vereniging die een maatschappelijke oriëntatie heeft, maar onvoldoende organisatiekracht. In 2017 was dit 20 procent. Deze verenigingen hebben kansen om vitale verenigingen te worden door de organisatiekracht te versterken.

Figuur 4.1 Matrix vitaliteit sportverenigingen (in procenten, n=62)

Maatschappelijke oriëntatie	Organisatiekracht: Onvoldoende	Matig	Voldoende	Goed
Onvoldoende	‘Kwetsbaar’	13	13	3
Matig	2	10	11	2
Voldoende	3	8	10	13
Goed	‘Maatschappelijk’	3	5	2

‘Krachtig’ (Matig / Voldoende / Goed)

‘Vitaal’ (Voldoende / Goed)

5. Sportakkoord

Het doel van het Nationaal Sportakkoord is om zoveel mogelijk mensen met plezier te laten sporten en bewegen. Daarin zijn zes ambities geformuleerd: inclusief sporten en bewegen, duurzame sportinfrastructuur, vitale sport- en beweegaanbieders, positieve sportcultuur, vaardig in bewegen en topsport die inspireert. Om deze ambities te realiseren werken gemeenten, sport- en beweegaanbieders en andere (potentiële) partners aan lokale sportakkoorden. In een lokaal sportakkoord maken partijen afspraken over hoe zij met elkaar de ambities op het gebied van sport en bewegen binnen hun gemeente willen bereiken. Ook de gemeente Zoetermeer heeft een lokaal sportakkoord opgesteld. Vanuit drie invalshoeken zijn veertien ambities geformuleerd. De drie invalshoeken zijn: ‘sterk en samen’ (versterking van de sport), ‘gezond en wel’ (maatschappelijke functies die sport vervult en ambities op gezondheid en welzijn) en ‘veel en vaardig’ (mensen meer en beter te laten sporten en bewegen).

Om inzicht te krijgen in de voortgang van deze drie invalshoeken zijn verenigingen hierover bevraagd. De vitaliteitsindex sluit aan bij de pijler vitale aanbieders en de invalshoek sterk en samen uit het Zoetermeerse sportakkoord. Om de andere pijlers uit het Sportakkoord (zie tabel 5.1) in kaart te brengen is een aanvullende vragenset ontwikkeld. De vragen gaan over de pijlers vaardig in bewegen, positieve sportcultuur, duurzame sportinfrastructuur en inclusief sporten en bewegen.

Tabel 5.1 Pijlers en ambities Nationaal Sportakkoord

Pijler	Ambitie
Inclusief sporten & bewegen	De ambitie is dat iedere Nederlander een leven lang plezier kan beleven aan sporten en bewegen. Inclusief sporten en bewegen is vanzelfsprekend. Belemmeringen vanwege leeftijd, fysieke of mentale gezondheid, etnische achtergrond, seksuele geaardheid of sociale positie nemen we weg.
Duurzame sportinfrastructuur	De ambitie is om Nederland te voorzien van een functionele, goede en duurzame sportinfrastructuur. De exploitatie van sportaccommodaties wordt sterk verbeterd, de openbare ruimte wordt beweegvriendelijk ingericht en alle sportaccommodaties zijn straks duurzaam.
Vitale sport- en beweegaanbieders	De ambitie is om alle typen aanbieders van sport en bewegen toekomstbestendig te maken. De financiële en organisatorische basis wordt op orde gebracht zodat aanbieders hun vizier kunnen richten op een passend aanbod en op passende bindingsvormen.
Positieve sportcultuur	De ambitie is dat overal met plezier, veilig, eerlijk en zorgeloos gesport kan worden. Dit vraagt aandacht van iedereen en om ondersteuning van bestuurders, sportclubs, trainers, ouders en verzorgers om misstanden te voorkomen en de ondergrens te bewaken.
Vaardig in bewegen	De ambitie is om meer kinderen aan de beweegrichtlijnen te laten voldoen en om de neerwaartse spiraal van de motorische vaardigheid van kinderen de komende jaren naar boven toe om te buigen.

5.1 Vaardig in bewegen

Veel aandacht voor passende trainingen voor kinderen

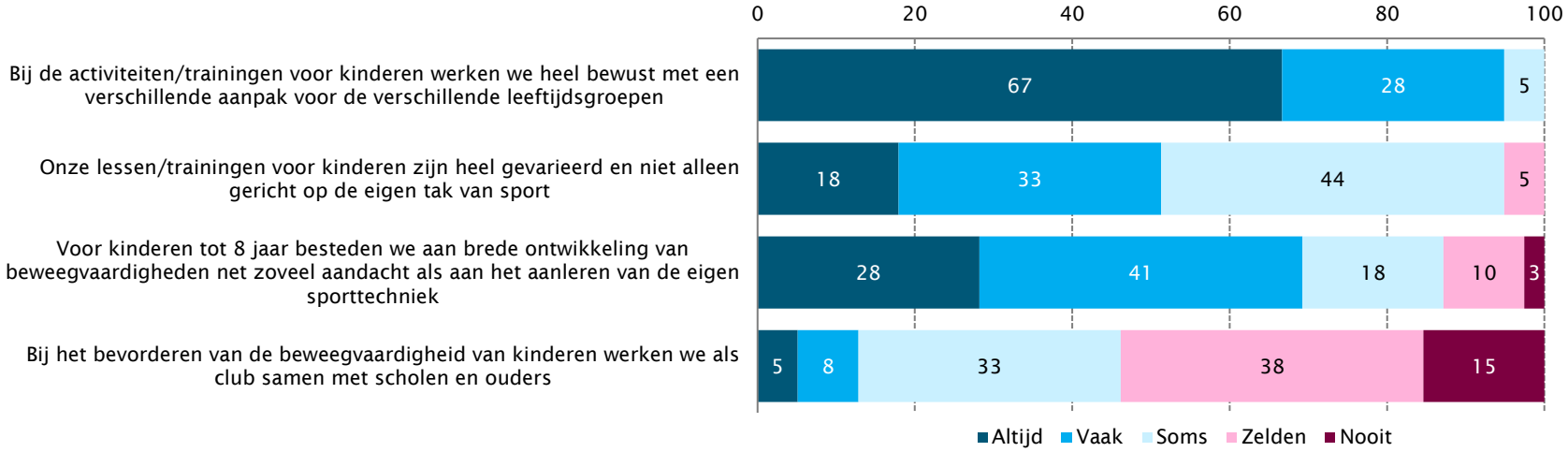
Twee derde van de sportverenigingen in de gemeente Zoetermeer heeft jeugdleden (< 12 jaar; n=41; niet in figuur). De vragen over vaardig in bewegen zijn alleen aan deze verenigingen voorgelegd. De helft van de verenigingen met leden tot 12 jaar werkt niet met selectieteams. Een vijfde van de verenigingen met jeugdleden start met selectieteams tussen de 5 en 8 jaar, een kwart start tussen de 9 en 12 jaar en 8 procent tussen de 13 en 18 jaar (niet in figuur).

Bijna alle verenigingen met jeugdleden werken altijd of vaak met een verschillende aanpak voor verschillende leeftijdsgroepen bij activiteiten/trainingen voor kinderen (95%, figuur 5.1).

Veel aandacht voor bevorderen beweegvaardigheden

Twee derde van de verenigingen met jeugdleden tot 12 jaar in de gemeente Zoetermeer heeft bij kinderen tot 8 jaar altijd of vaak net zoveel aandacht voor de brede ontwikkeling van beweegvaardigheden als voor het aanleren van de eigen sporttechniek (67%). 13 procent werkt altijd of vaak samen met scholen en ouders bij het bevorderen van de beweegvaardigheid van kinderen. De helft doet dit zelden of nooit.

Figuur 5.1 Aandacht voor de ambitie vaardig in bewegen (in procenten, verenigingen met leden tot 12 jaar, n=41)

5.2 Positieve sportcultuur

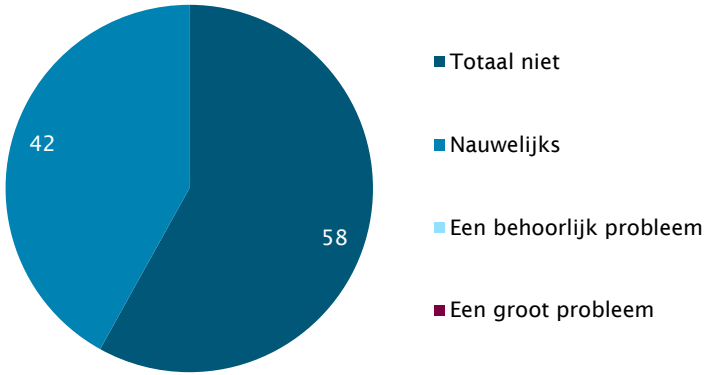
Veel acties ter voorkoming onwenselijk gedrag

Verenigingen in Zoetermeer ervaren weinig problemen met onwenselijk gedrag. Bij alle verenigingen in de gemeente Zoetermeer vormt onwenselijk gedrag van leden en/of kader niet of nauwelijks een probleem (figuur 5.2). Vier op de tien verenigingen voeren acties uit en drie op de tien verenigingen zijn van plan in de toekomst acties uit te voeren op het gebied van normen en waarden/veilig sportklimaat. Daarnaast voert een derde van de verenigingen activiteiten uit op het gebied van (sociale) veiligheid en is bijna een kwart van plan dit in de toekomst te doen (zie figuur 3.7). Sportiviteit en respect is voor een kwart van de verenigingen een belangrijk speerpunt in de beleidsplannen voor komend jaar (zie figuur 2.5).

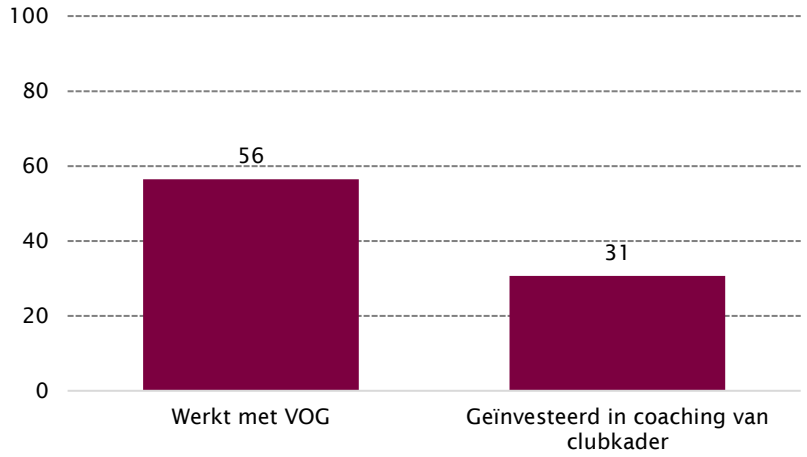
Meer dan de helft van de verenigingen hanteert VOG

De verenigingen in de gemeente Zoetermeer werken met preventieve maatregelen gericht op het voorkomen van onwenselijk gedrag, zoals de Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) en coaching van clubkader. Meer dan de helft van de verenigingen werkt met een VOG voor het (vrijwillig) kader in de vereniging (56%, figuur 5.3). Vier op de tien doen dit voor het volledige kader, 16 procent voor een deel (niet in figuur). Daarnaast investeert een derde van de verenigingen in de gemeente Zoetermeer in coaching van het clubkader met als doel een positieve sportcultuur (31%). 3 procent heeft dit op de planning staan en nog eens één op de vijf zegt het op de planning te hebben staan, maar daar wel ondersteuning bij nodig te hebben (18%).

Figuur 5.2 Problemen met onwenselijk gedrag (in procenten, n=62)

Figuur 5.3 Gebruik van preventieve maatregelen (in procenten, n=62)

5.3 Inclusief sporten en bewegen

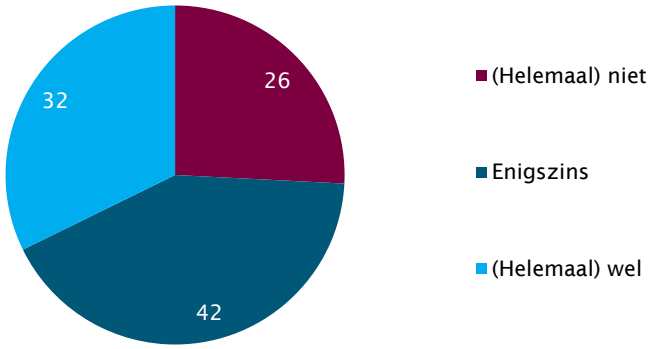
Jeugd belangrijke doelgroep voor clubs

Een derde van de verenigingen in de gemeente Zoetermeer zegt in staat te zijn specifieke groepen, bijvoorbeeld mensen met een migratieachtergrond of met een beperking, goed te bereiken (32%, figuur 5.4). Een kwart van de verenigingen lukt dit niet (26%).

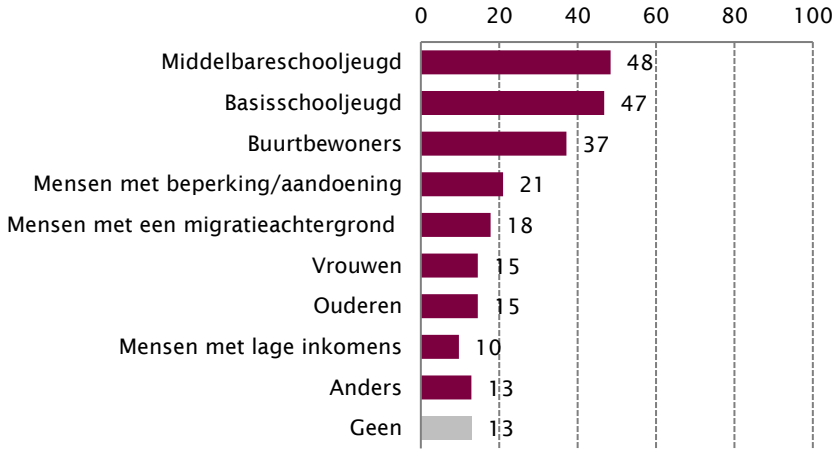
Bijna negen op de tien verenigingen in de gemeente Zoetermeer willen specifieke doelgroepen graag beter bij de vereniging betrekken (87%). Bijna twee derde wil graag basisschooljeugd en/of middelbareschooljeugd meer bij de vereniging betrekken (64%). Daarnaast wil een derde van de verenigingen buurtbewoners graag meer betrekken (32%).

Mensen met een beperking of aandoening, mensen met een migratieachtergrond, vrouwen, ouderen en mensen met lage inkomens worden minder als doelgroep genoemd om te betrekken bij de vereniging. Ondanks dat veel verenigingen in de gemeente Zoetermeer doelgroepen willen betrekken bij de vereniging, besteedt de helft geen aandacht aan het introduceren van sport- en spelactiviteiten voor specifieke doelgroepen (zie 3.2) en heeft slechts één op de vijf verenigingen activiteiten gericht op kwetsbare doelgroepen uit (zie figuur 3.7). Twee derde van de verenigingen heeft wel de ambitie om op (lange) termijn deze specifieke activiteiten te gaan uitvoeren (zie figuur 3.7).

Figuur 5.4 De mate waarin verenigingen in staat zijn doelgroepen te bereiken (in procenten, n=62)

Figuur 5.5 Betrekken van doelgroepen bij de vereniging (meerdere antwoorden mogelijk, in procenten, n=62)

5.4 Duurzame sportinfrastructuur

Beperkte aandacht voor duurzaamheid

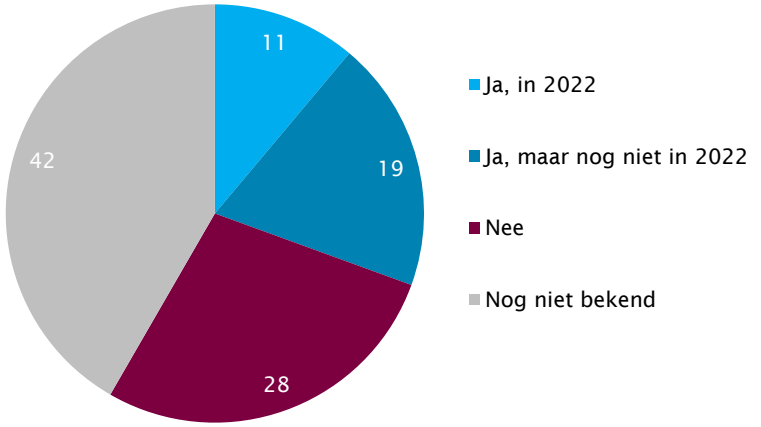
Een op de vijf verenigingen in de gemeente Zoetermeer voert activiteiten uit op het thema duurzaamheid en een derde is van plan hier activiteiten op uit te voeren (zie figuur 3.7). De helft van de verenigingen in de gemeente Zoetermeer die beschikken over een eigen accommodatie en/of kantine heeft in de afgelopen drie jaar geïnvesteerd in energiebesparende maatregelen of duurzame energieopwekking. 6 procent heeft dit langer dan drie jaar geleden gedaan (niet in figuur). Daarnaast zijn drie op de tien verenigingen met een eigen accommodatie van plan te investeren in energiebesparende maatregelen of duurzame energieopwekking (figuur 5.6).

Een groot deel van de verenigingen weet nog niet of ze investeringsplannen in duurzaamheid gaan maken.

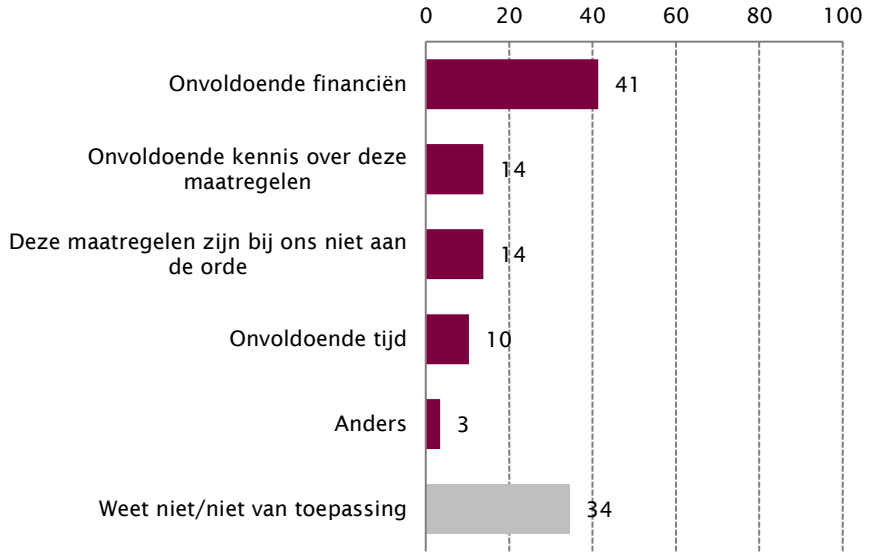
Financiën bij helft clubs belemmering voor investeringen in duurzaamheid

Wanneer gevraagd wordt naar eventuele belemmeringen om (meer) te investeren in energiebesparende maatregelen of duurzame energieopwekking, speelt bij vier op de tien verenigingen in de gemeente Zoetermeer de financiële situatie een rol (41%, figuur 5.7).

Figuur 5.6 Investeringsplannen duurzaamheid (in procenten, verenigingen met eigen accommodatie/kantine, n=30)

Figuur 5.7 Belemmeringen voor investeringen in duurzaamheid (meerdere antwoorden mogelijk, in procenten, verenigingen met eigen accommodatie/kantine, n=30)

II Cultuurverenigingen

6.1 Accommodatie

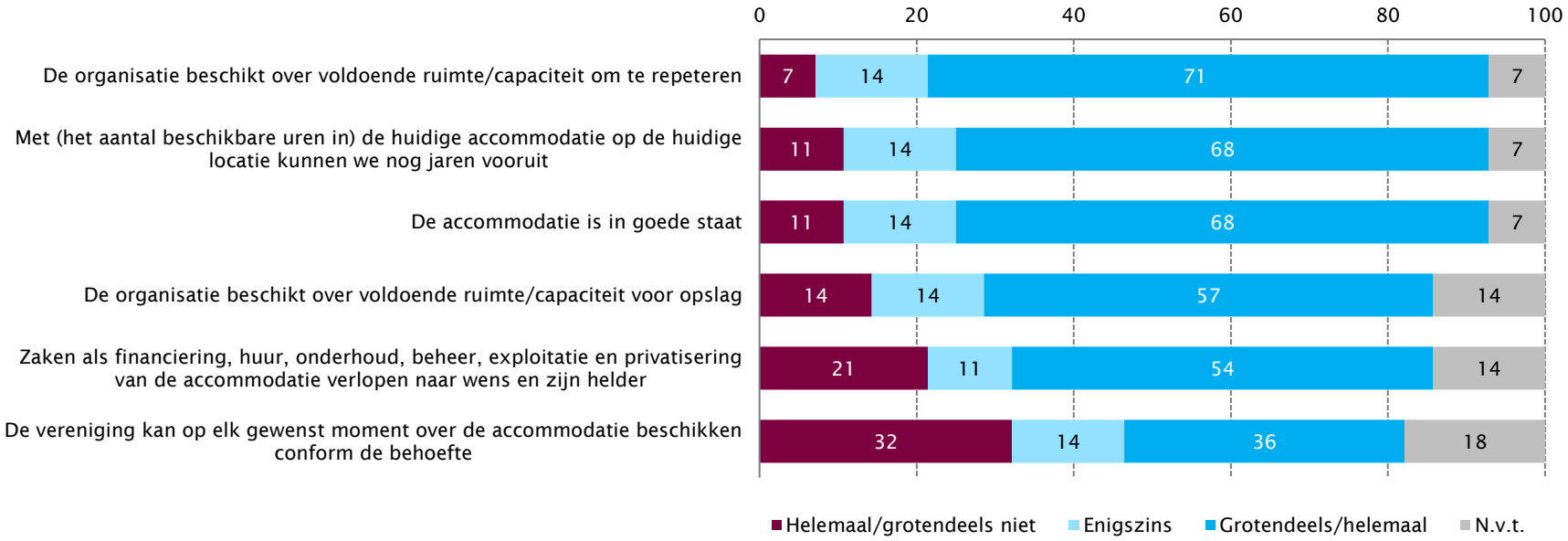
Ruim een derde van de cultuurverenigingen en -organisaties in de gemeente Zoetermeer (36%) beschikt over een eigen accommodatie.

Bezorgdheid over beschikbaarheid accommodatie en exploitatiezaken

De cultuurverenigingen in de gemeente Zoetermeer zijn over het algemeen redelijk tevreden over de accommodatie waar zij gebruik van maken. De meerderheid denkt de komende jaren met de accommodatie vooruit te kunnen en heeft voldoende ruimte/capaciteit om te repeteren. Ook is twee derde van de verenigingen tevreden over de staat van de accommodatie (zie figuur 6.1).

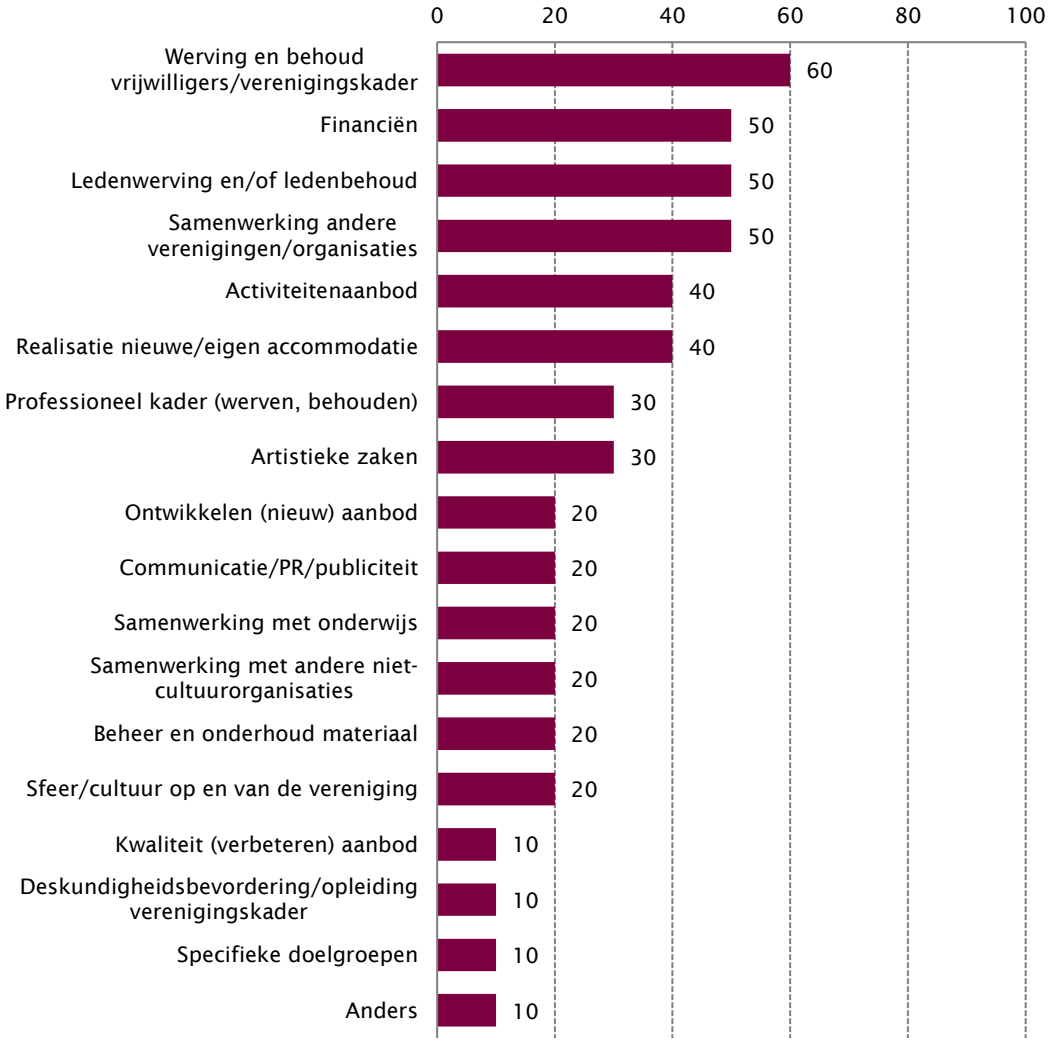
Een derde van de verenigingen geeft aan dat ze op elk door hen gewenst moment over de accommodatie kunnen beschikken. Eveneens een derde van de verenigingen geeft aan dat dat niet het geval is. Dit is een punt van aandacht, net als de exploitatie en capaciteit voor opslag. Eén op de vijf verenigingen geeft aan dat zaken als financiering, huur, onderhoud, beheer, exploitatie en privatisering van de accommodatie niet naar wens verlopen. Ook bij de sportverenigingen zijn beschikbaarheid van de accommodatie en exploitatiezaken punten van aandacht.

Figuur 6.1 Stellingen over onderhoud en staat accommodatie (in procenten, n=28)

6.2 Beleid

Figuur 6.2 Onderwerpen beleidsplannen afgelopen vier jaar (percentage verenigingen dat plannen op papier heeft, meerdere antwoorden mogelijk, in procenten, n=20)

Een derde van de verenigingen werkt planmatig

Een derde van de cultuurverenigingen in de gemeente Zoetermeer (36%) heeft in de afgelopen vier jaar nieuwe voornemens of plannen op papier gezet over het functioneren van de vereniging (niet in figuur). Daarmee lijken ze wat minder beleidsmatig te werken dan de sportverenigingen.

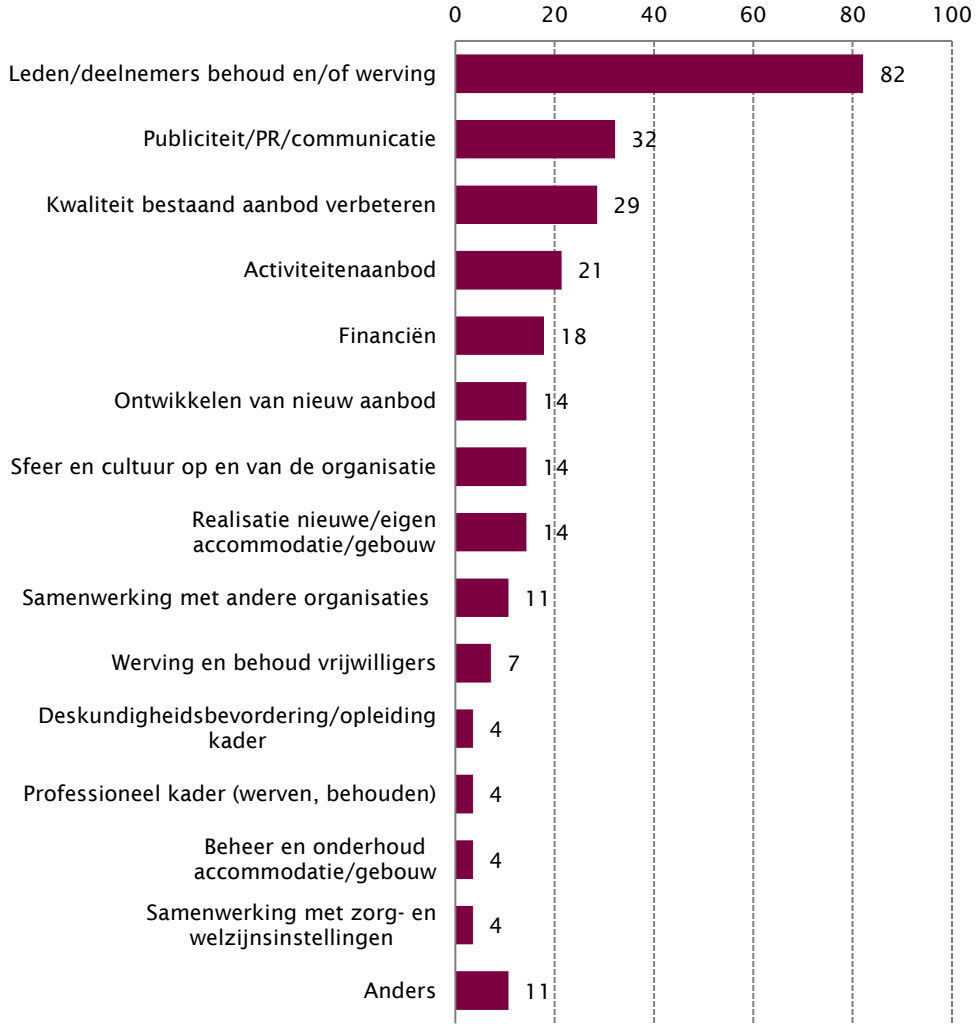
Kader, financiën leden en samenwerking belangrijk

Voor verenigingen die met beleidsplannen werken, zijn werving en behoud vrijwilligers (60%), financiën (50%), ledenwerving (50%) en samenwerking met andere verenigingen (50%) de belangrijkste thema's (figuur 6.2).

Kwaliteitsverbetering, deskundigheidsbevordering en zich richten op specifieke doelgroepen zijn de afgelopen vier jaar nauwelijks in het beleid van verenigingen opgenomen. Jeugd en het realiseren van ambities zijn helemaal niet in beleidsplannen opgenomen.

Waar bij sportverenigingen sfeer/cultuur in de vereniging vaak in beleidsplannen terugkomt, is dat bij cultuurverenigingen veel minder aan de orde. Daar staat samenwerking met andere (cultuur)verenigingen/organisaties vaker op de agenda.

Figuur 6.3 Speerpunten voor komend jaar (meerdere antwoorden mogelijk, in procenten, n=28)

Leden belangrijkste focuspunt komend jaar

Behoud en werving van leden is komend jaar het belangrijkste thema waar bestuursleden zich voor willen inzetten; bij 82 procent van de verenigingen in de gemeente Zoetermeer staat ledenbehoud en/of -werving het komende jaar op de agenda (figuur 6.3). Dit is vergelijkbaar met de sportverenigingen, waar ledenbehoud en -werving ook het meest wordt genoemd.

Daarnaast zet een kleiner deel in op publiciteit (32%) en op het verbeteren van de kwaliteit van het bestaande aanbod (29%). Dit zijn speerpunten die bij sportverenigingen nauwelijks worden genoemd. Daar staat werving en behoud van vrijwilligers vaak op de actielijst.

Knelpunten

Twee derde van de cultuurverenigingen in de gemeente Zoetermeer (68%) geeft aan één of meerdere knelpunten te ervaren (figuur 6.4). Grote verenigingen (> 50 leden) ervaren vaker knelpunten (88%) dan kleine (< 31 leden; 67%) en middelgrote verenigingen (31 t/m 50 leden; 50%, niet in figuur).

Meeste zorgen over ledenontwikkeling

De ledenontwikkeling blijkt het meeste zorgen te baren (36%, figuur 6.4).

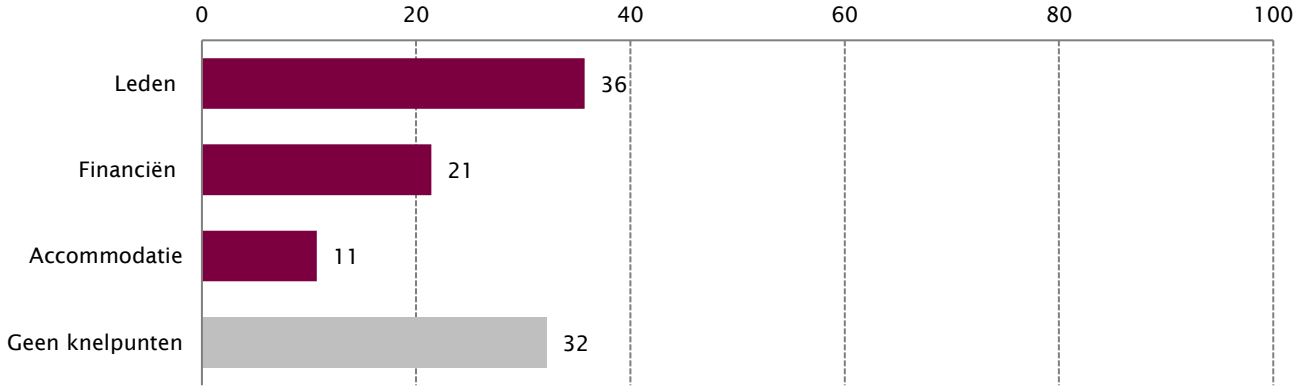
Kleine verenigingen benoemen leden het vaakst als belangrijkste knelpunt (50%). Middelgrote verenigingen noemen accommodatie het vaakste als belangrijkste knelpunt(25%), bij grote verenigingen is dat financiën (50%). Geen enkele vereniging noemt vrijwilligers als belangrijkste knelpunt, terwijl dit wel het vaakst een beleidsthema is (zie figuur 6.2). Ook wet- en regelgeving wordt nooit als knelpunt genoemd (daarom niet weergegeven in figuur 6.4).

Verenigingen konden maximaal drie knelpunten aangeven. Een compleet beeld van de knelpunten van verenigingen ontstaat wanneer alle knelpunten die door verenigingen zijn genoemd bij elkaar worden opgeteld. Dan blijkt leden door alle verenigingen met knelpunten het meest als knelpunt te worden genoemd (niet in figuur). Dit wordt gevolgd door accommodatie, financiën en vrijwilligers. Voor verenigingen met eigen accommodatie vormen leden en accommodatie vaker een knelpunt dan voor verenigingen zonder eigen accommodatie.

Bij leden gaat het met name om een dalend ledental en vergrijzing van het ledenbestand. Bij accommodatie is ruimtegebrek (bijv. podium, oefenruimten, kantine, berging) het knelpunt. Bij financiën draait het om het sluitend houden van de begroting, gebrek aan sponsors en stijgende kosten/huurprijzen.

Zowel cultuurverenigingen als sportverenigingen ervaren problemen met leden. Waar bij veel sportverenigingen kader een knelpunt vormt, wordt dat maar door een enkele cultuurvereniging als knelpunt genoemd. Bij cultuurverenigingen vormen financiën vaker een knelpunt dan bij sportverenigingen.

Figuur 6.4 Belangrijkste knelpunt voor verenigingen (in procenten, n=28)

Verenigingen positief over interne samenwerking

De samenwerking binnen de cultuurverenigingen in de gemeente Zoetermeer wordt gewaardeerd. Negen op de tien van de verenigingen vinden dat sprake is van een goede samenwerking tussen bestuur, commissies, vrijwilligers en andere betrokkenen (89%, figuur 6.5).

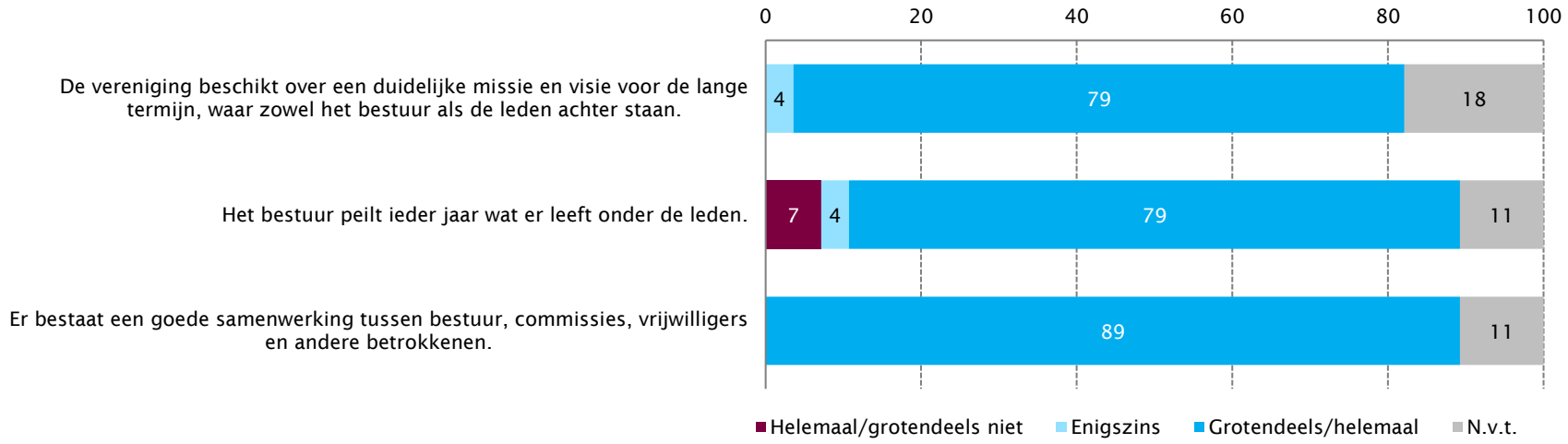
Bij een meerderheid van de cultuurverenigingen in Zoetermeer blijken de bestuurders in nauw contact te staan met de leden van hun vereniging. Ruim drie kwart van de verenigingen geeft aan ieder jaar hun leden te bevragen over wat er bij hen leeft (79%).

Meerderheid verenigingen heeft missie en visie

Acht op de tien verenigingen (79%) in de gemeente Zoetermeer geven aan over een duidelijke missie en visie voor de lange termijn te beschikken waar zowel het bestuur als de leden achter staan.

De cultuurverenigingen scoren op deze aspecten net wat hoger dan de sportverenigingen. Mogelijk komt dit omdat cultuurverenigingen vaak kleiner zijn dan sportverenigingen en sommige zaken dan wat makkelijker zijn te organiseren. Bij kleine verenigingen is de betrokkenheid vaak wat groter.

Figuur 6.5 Stellingen over visie en interne samenwerking (in procenten, n=28)

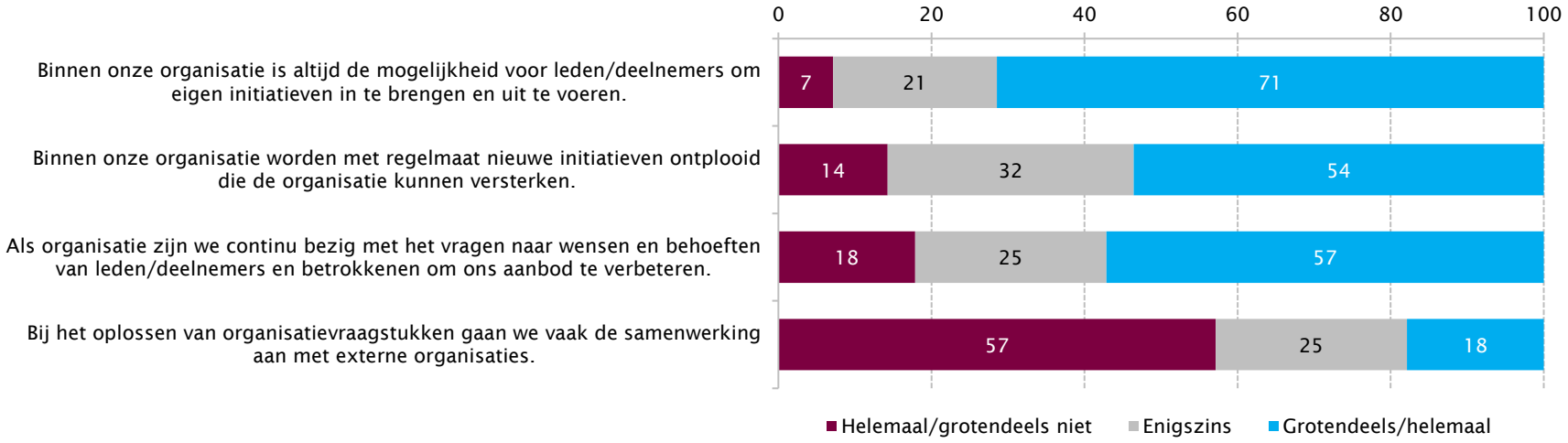

Meerderheid geeft ruimte aan eigen initiatieven leden

Bij een ruime meerderheid van de cultuurverenigingen hebben leden de ruimte om eigen initiatieven in te brengen en uit te voeren (71%, zie figuur 6.6). Bij ruim de helft gebeurt dit met enige regelmaat (54%). Zes op de tien verenigingen halen de behoeften van leden en deelnemers regelmatig op.

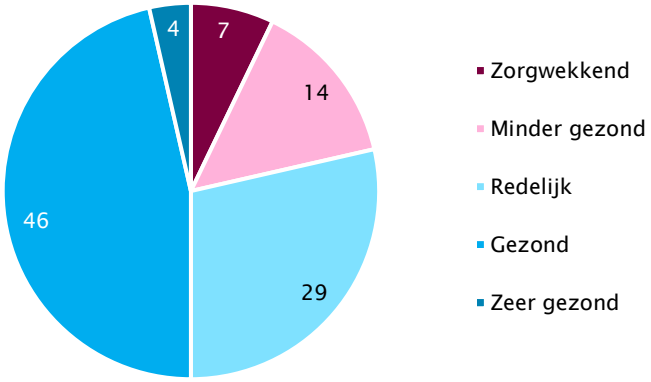
Samenwerking met andere organisaties wordt door de meerderheid van de verenigingen niet als oplossing gezien bij organisatievraagstukken. Samenwerking met andere organisaties is wel een onderwerp dat vrij vaak in beleidsplannen van cultuurverenigingen terugkomt (figuur 6.2).

Figuur 6.6 Stellingen over visie en interne samenwerking (in procenten, n=28)

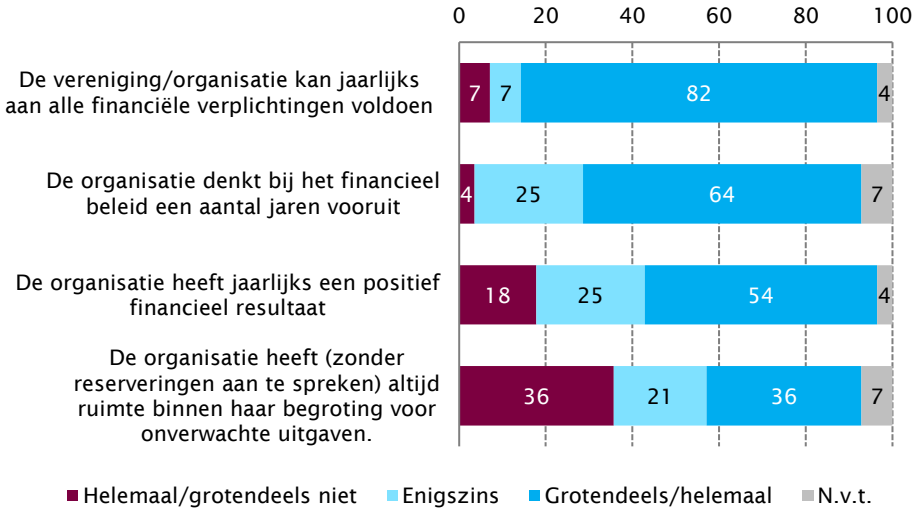

6.3 Financiën

Figuur 6.7 Eigen inschatting financiële positie verenigingen (in procenten, n=28)

Figuur 6.8 Stellingen over financiën (in procenten, n=28)

Helft verenigingen financieel gezond

De helft van de verenigingen beschrijft de financiële positie van de vereniging als (zeer) gezond (50%, figuur 6.7). Een op de vijf noemt de financiële positie minder gezond of zorgwekkend. Daarmee zijn cultuurverenigingen minder positief over hun financiële positie dan sportverenigingen (71% (zeer) gezond en 5% minder gezond/zorgwekkend). Twee op de drie verenigingen geven aan dat de coronacrisis een (zeer) negatieve invloed op de financiële situatie heeft (64%, niet in figuur).

Meer dan de helft heeft ruimte voor onverwachte uitgaven

Hoewel cultuurverenigingen zich zorgen maken over hun financiën, kunnen de meeste jaarlijks (grotendeels) aan hun financiële verplichtingen voldoen (82%, figuur 6.8). Twee derde (64%) geeft aan bij het financieel beleid een aantal jaren vooruit te denken. Eén op de vijf heeft jaarlijks geen positief financieel resultaat. Dit zijn relatief vaak grote verenigingen (38%).

Een derde van de verenigingen heeft (zonder reserveringen aan te spreken) ruimte binnen hun begroting voor onverwachte uitgaven. De helft van de verenigingen stelt dat de coronacrisis een (zeer) negatieve invloed op hun financiële positie heeft gehad. Onduidelijk is hoe hun financiële situatie was voor covid-19. Het is daarom goed deze verenigingen extra in het oog te houden, daar het voor hen mogelijk lastig is financiële stabiliteit te realiseren. Twee verenigingen geven aan dat ze enigszins op het punt van omvallen staan (7%), 40 procent twijfelt of ze voldoende veerkrachtig zijn om de gevolgen van de coronacrisis te overleven (beide niet in figuur).

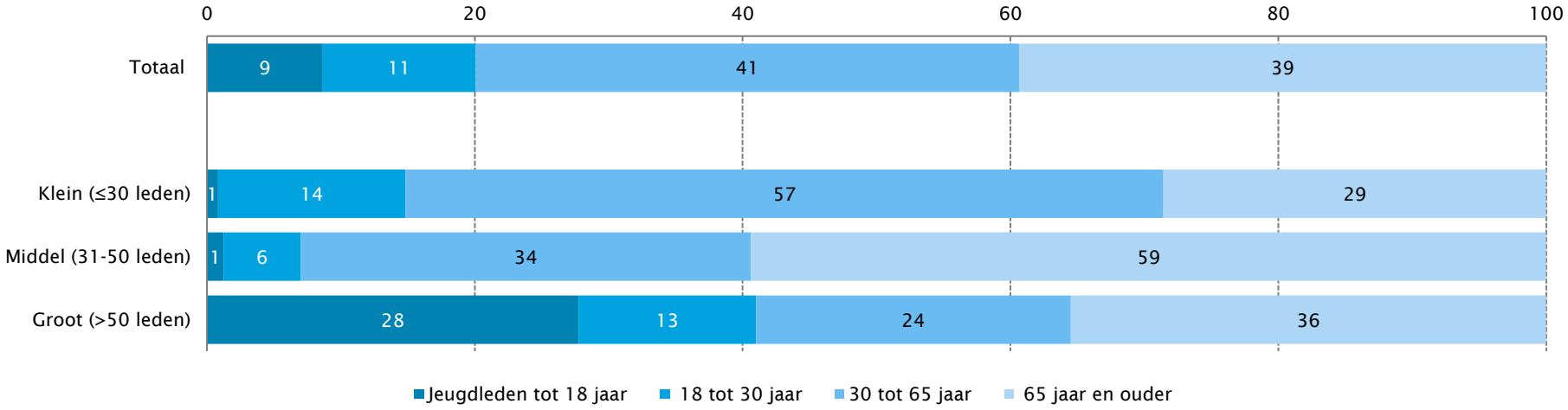
6.4 Leden

Klein aandeel jeugdleden

Een tiende van het ledenbestand van cultuurverenigingen in de gemeente Zoetermeer bestaat uit jeugdleden (9%, zie figuur 6.9). Grote verenigingen hebben in verhouding een groter aandeel jeugdleden (28%) dan middelgrote (1%) en kleine verenigingen (1%).

Gemiddeld bestaat 39 procent van het ledenbestand van de verenigingen uit leden van 65 jaar en ouder.

Figuur 6.9 Opbouw ledenbestand naar leeftijd (in procenten, n=28)

Ledental bedreiging voor een derde van de verenigingen

Voor een derde van de cultuurverenigingen vormt de ontwikkeling van het ledenaantal een bedreiging voor de toekomst van de vereniging (32%, figuur 6.10). Verenigingen zien de ontwikkeling van het ledental met name als een bedreiging op de langere termijn (over twee of meer jaar).

Een kwart van de verenigingen zag het ledenaantal in de afgelopen twee jaar (sterk) dalen (25%, zie figuur 6.11). Bij grote verenigingen was vaker sprake van een daling van het aantal leden (41%). 9 procent van de verenigingen merkte een positieve invloed van de coronacrisis op het ledental. Bij 36 procent had de coronacrisis een (zeer) negatieve invloed op de ledenontwikkeling.

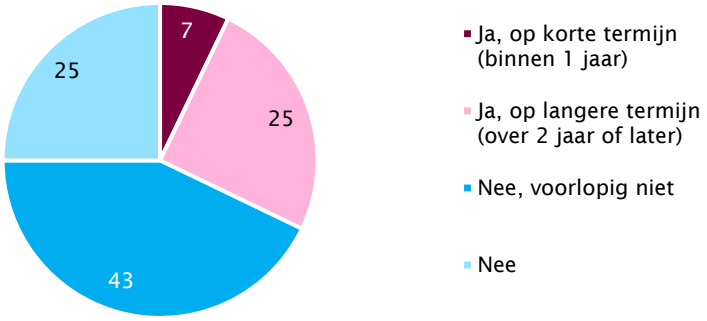
Drie op de tien verenigingen verwachten dat het ledental het komende jaar gaat stijgen (29%, zie figuur 6.11).

Cultuurverenigingen hebben vooral te maken met een gelijkblijvend ledental en verwachten vaker dan sportverenigingen dat het gelijk zal blijven. Sportverenigingen hebben vaker te maken gehad met een daling van het ledental, maar meer sportverenigingen verwachten een stijging van het aantal leden.

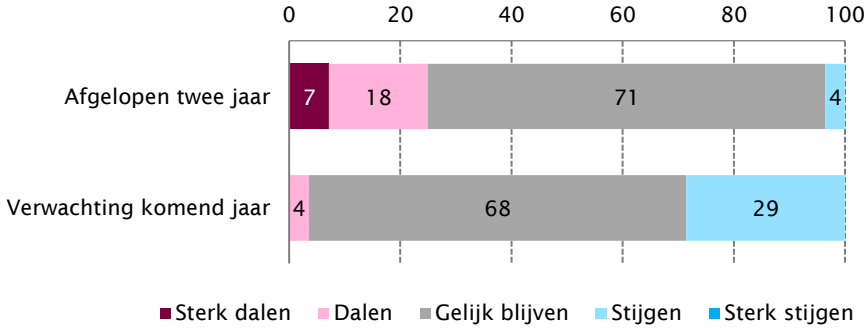
Strategische inzet voor gewenste ledengroei

Bijna alle ondervraagde cultuurverenigingen in de gemeente Zoetermeer (84%, niet in figuur) geven aan voor 2023 een groeiambitie te hebben. Zes op de tien (57%) willen die ambitie realiseren door nieuwe leden te werven; 14 procent focust daarvoor op het behoud van leden. Nog eens 14 procent wil wel groeien, maar hanteert hiervoor geen speciale strategie.

Figuur 6.10 Ontwikkeling ledenaantal als bedreiging voor de toekomst van de organisatie (in procenten, n=28)

Figuur 6.11 Ledenontwikkeling in de afgelopen twee jaar en de verwachting voor het komende jaar (in procenten, n=28)

6.5 Kader

Klein deel verenigingen heeft gebrek aan vrijwilligers

Ruim een kwart van de cultuurverenigingen heeft een of meerdere betaalde medewerkers in dienst (28%). Gemiddeld geven de verenigingen in de gemeente Zoetermeer aan over tien vrijwilligers te beschikken. 86 procent van de verenigingen geeft aan over voldoende vrijwilligers te beschikken (figuur 6.12). Bij één op de vijf verenigingen heeft de coronacrisis een negatieve impact gehad op het aantal vrijwilligers (22% niet in figuur). Vier op de tien verenigingen in Zoetermeer geven aan over voldoende vrijwilligers te beschikken, maar op zoek te zijn naar nieuwe vrijwilligers (43%; niet in figuur).

Van de verenigingen die werken met opgeleide medewerkers heeft 13 procent hier een tekort aan. Nog eens drie op de tien verenigingen geven aan dat het aantal opgeleide medewerkers maar net voldoende is.

Twee derde verenigingen heeft geen vacatures openstaan

Een derde van de verenigingen geeft aan enkele vacatures voor betaalde medewerkers en vrijwilligers te hebben, waarvan een derde op cruciale posities (11%, figuur 6.13).

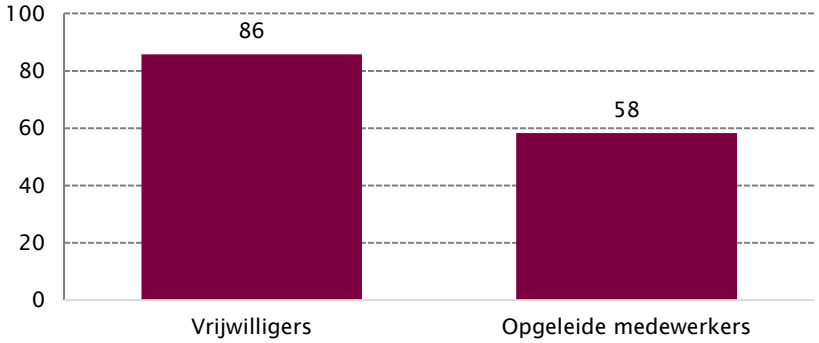
Cultuurverenigingen beschikken iets vaker dan sportverenigingen over voldoende vrijwilligers en hebben minder vaak vacatures voor vrijwilligers en/of betaalde medewerkers.

Meerderheid heeft geen actueel plan voor hun kader

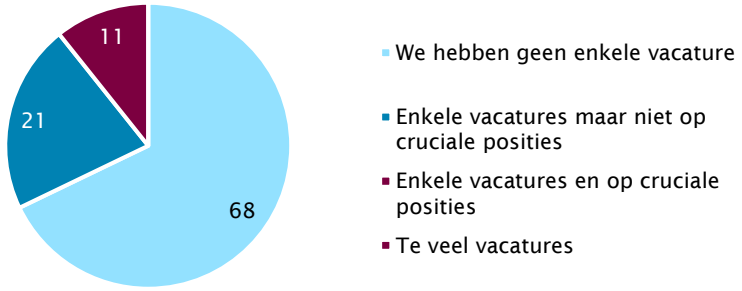
Slechts 11 procent van de verenigingen heeft voor werving en behoud van vrijwilligers een actueel plan op papier en voert dat uit (niet in figuur).

Bijna de helft van de verenigingen heeft taakomschrijvingen voor vrijwel alle functies (46%), een derde voor enkele functies (32%, niet in figuur).

Figuur 6.12 Verenigingen gemeente Zoetermeer met voldoende vrijwilligers (n=28) en/of opgeleide medewerkers (zoals docenten, artistieke leiding, n=24) (in procenten)

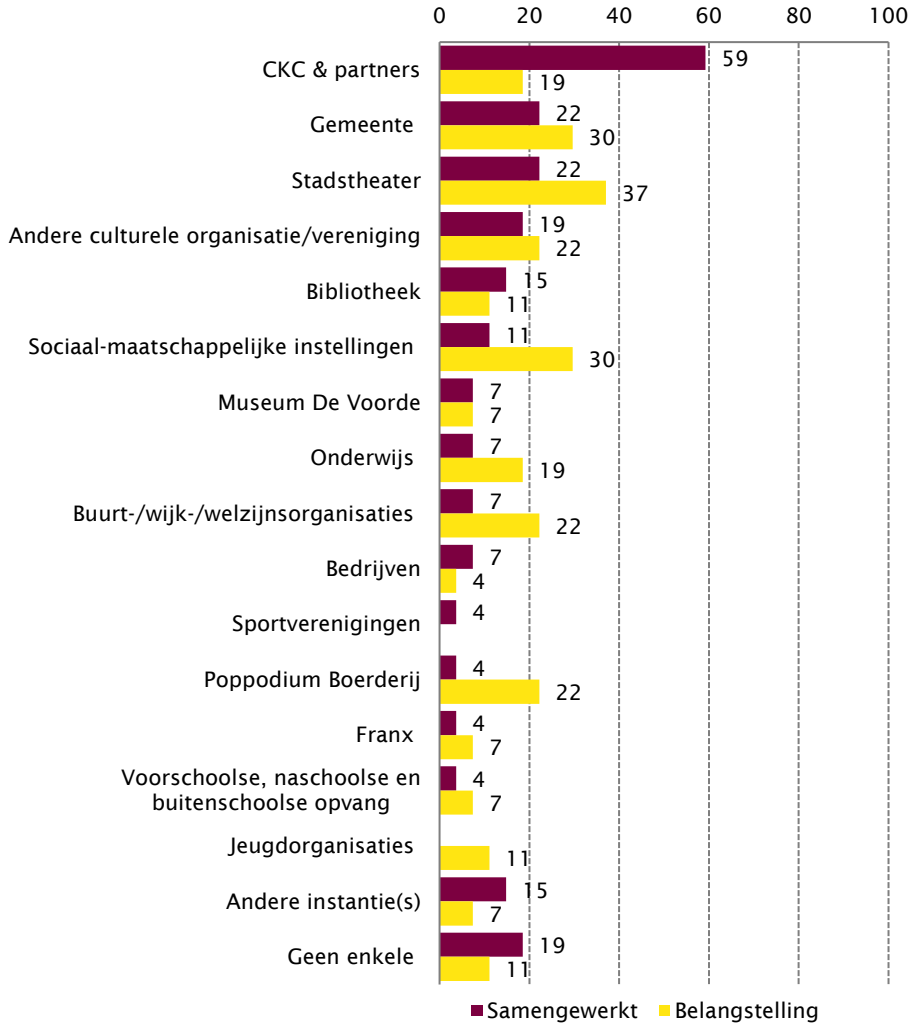

Figuur 6.13 Vacatures voor betaalde medewerkers en vrijwilligers (in procenten, n=28)

7.1 Samenwerking

Figuur 7.1 Organisaties waar verenigingen het afgelopen jaar mee hebben samengewerkt en waar ze interesse in hebben om mee samen te werken (meerdere antwoorden mogelijk, in procenten, n=28)

Groot deel verenigingen werkt samen

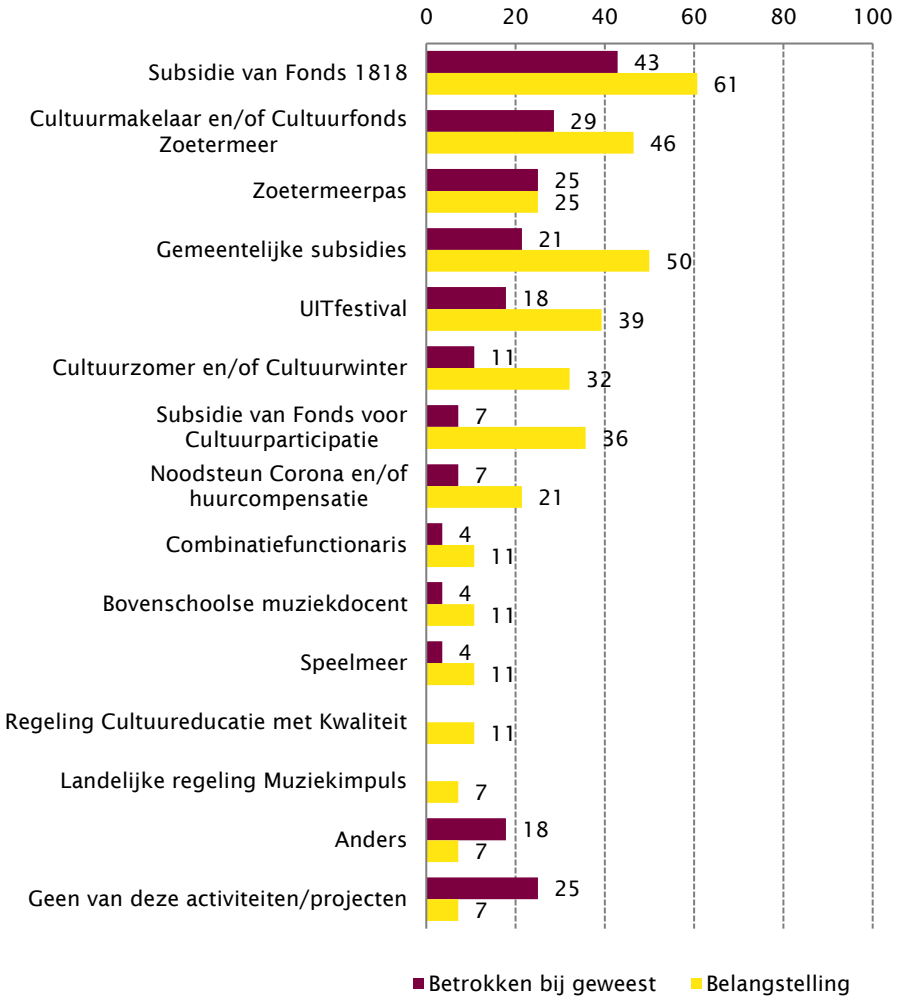
De meeste cultuurverenigingen (81%) in de gemeente Zoetermeer hebben het afgelopen jaar met één of meer organisaties samengewerkt (figuur 7.1). Verenigingen werken vooral samen met CKC & partners (59%).

De verenigingen in Zoetermeer zijn positief gestemd over hun samenwerkingspartners. Verenigingen willen de samenwerking met de betreffende organisaties meestal behouden en soms intensiveren.

Meeste interesse samenwerking stadstheater

Als een vereniging niet met een bepaalde organisatie samenwerkt, is gevraagd of zij daar in de toekomst mogelijk interesse in heeft. De meeste verenigingen blijken interesse te hebben om hun samenwerkingen te verbreden (89%, figuur 7.1). De partners die het vaakst worden genoemd zijn het stadstheater (37% van de verenigingen die hier het afgelopen jaar niet mee heeft samengewerkt), de gemeente (30%) en sociaal-maatschappelijke instellingen (30%).

Figuur 7.2 Projecten/functionarissen/activiteiten/regelingen waar verenigingen het afgelopen jaar bij betrokken waren (meerdere antwoorden mogelijk, in procenten, n=28)

Meerderheid betrokken bij projecten

De meerderheid van de cultuurverenigingen (75%) is het afgelopen jaar betrokken geweest bij projecten/functionarissen (figuur 7.2). Kleine verenigingen zijn het minst vaak betrokken (58%, niet in figuur). Negen op de tien verenigingen geven aan belangstelling te hebben om (ook) komend jaar gebruik te maken van één of meerdere regelingen (93%, zie figuur 7.2).

Verenigingen zijn het vaakst betrokken bij subsidie van Fonds 1818 (43%) en bij een Cultuurmakelaar en/of Cultuurfonds Zoetermeer (29%). Voor beide regelingen is veel interesse in (verdere) samenwerking (resp. 61% en 46%). Daarnaast hebben veel verenigingen interesse in gemeentelijke subsidies (50%).

Niet alleen de bereidheid van verenigingen om deel te nemen, maar ook het aanbod aan (cultuur)projecten binnen de gemeente speelt een rol. Hierbij is het zaak dat voldoende projecten worden geïnitieerd en georganiseerd die aansluiten bij de behoefte van verenigingen en dat de mogelijkheid bestaat om bestaande projecten uit te breiden.

7.2 Aanbod

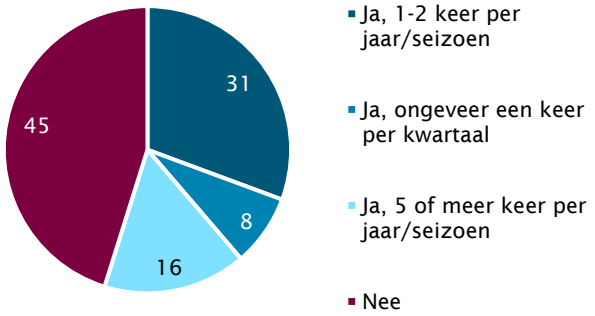
Helft heeft aanbod voor niet-leden

Ruim de helft van de cultuurverenigingen in de gemeente Zoetermeer organiseert in elk geval jaarlijks aanbod waarbij niet-leden welkom zijn (55%, figuur 7.3).

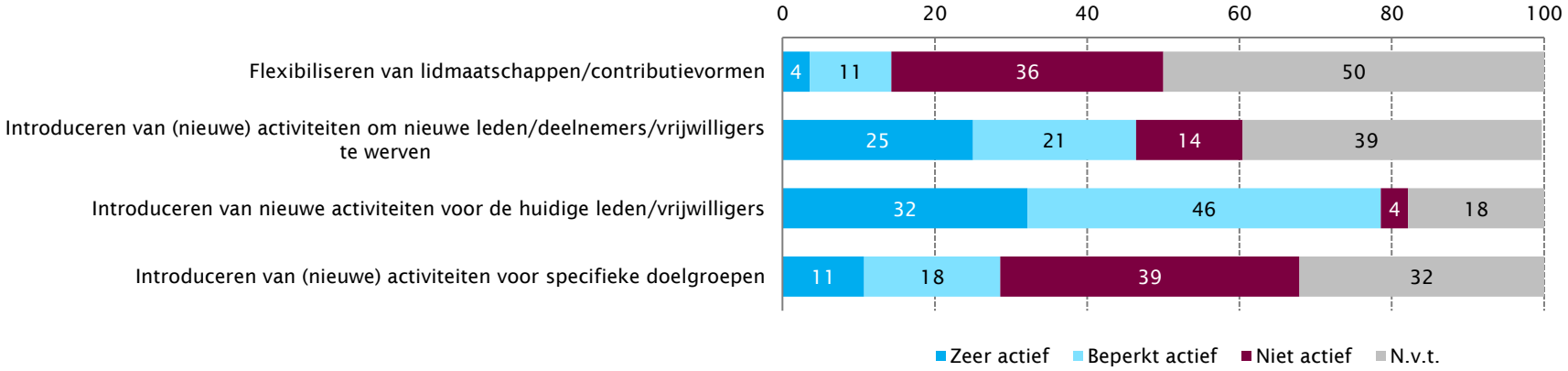
Weinig aandacht voor specifieke doelgroepen

Bijna de helft van de verenigingen in de gemeente Zoetermeer vernieuwt het aanbod om nieuwe leden te werven (46%, figuur 7.4). Acht op de tien introduceren nieuw aanbod voor de eigen leden (78%). Het aantal verenigingen dat nieuw aanbod creëert voor specifieke doelgroepen is beperkt (29%), net als het aantal verenigingen dat lidmaatschappen flexibiliseert (15%). Hier valt op dat de helft van de verenigingen aangeeft dat dit voor hen niet van toepassing is. Cultuurverenigingen zijn meer dan sportverenigingen bezig met het introduceren van nieuw aanbod voor de huidige leden. Sportverenigingen zijn vaker bezig met (nieuwe) activiteiten voor specifieke doelgroepen.

Figuur 7.3 Organiseren van (cultuur)activiteiten waarbij deelname openstond voor niet-leden (in procenten, n=28)

Figuur 7.4 Aanbieden van activiteiten voor leden, vrijwilligers of bezoekers (in procenten, n=28)

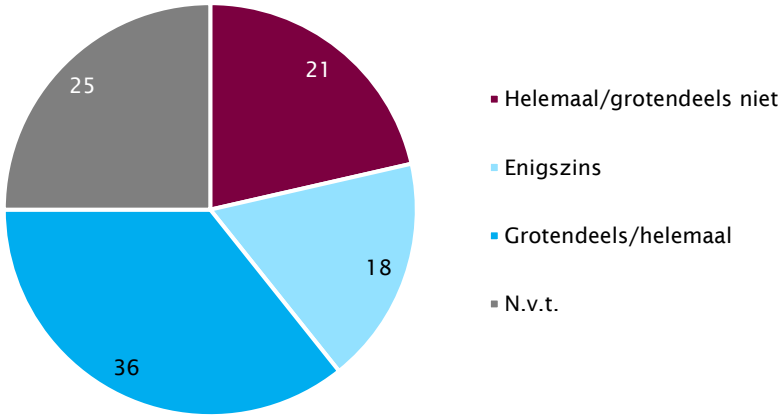
7.3 Doelgroepen

Een derde verenigingen weet specifieke doelgroepen te bereiken

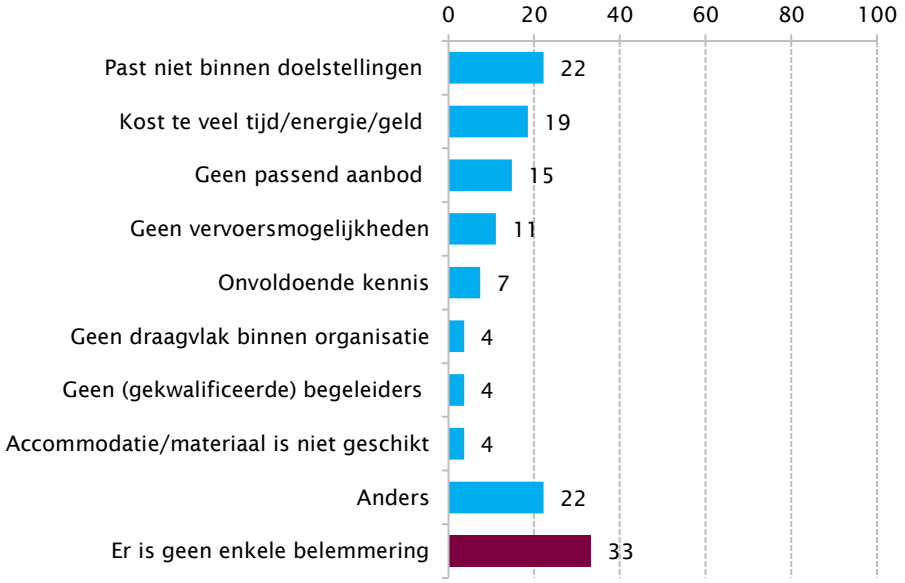
Een derde van de cultuurverenigingen is in staat specifieke doelgroepen goed te bereiken (36%; zie figuur 7.5). Eén op de vijf verenigingen slaagt hier vrijwel niet in.

Twee derde van de cultuurverenigingen geeft aan één of meer belemmeringen te ervaren om meer leden/deelnemers uit specifieke doelgroepen te bereiken (67%, figuur 7.6). De grootste belemmeringen om specifieke doelgroepen te bereiken zijn dat het niet past binnen de doelstellingen van de vereniging (22%), dat het te veel tijd, energie of geld kost (19%) en dat passend aanbod ontbreekt (15%).

Figuur 7.5 Mate waarin organisatie specifieke groepen weet te bereiken (in procenten, n=28)

Figuur 7.6 Ervaren belemmeringen om meer leden/deelnemers uit specifieke doelgroepen te bereiken (in procenten, meerdere antwoorden mogelijk, n=28)

III Conclusie en aanbevelingen

8. Conclusie & samenvatting

Sportverenigingen

- Ruim de helft van de sportverenigingen in de gemeente Zoetermeer is voldoende tot goed in staat hun sportaanbod te organiseren (58%). De overige verenigingen slagen daarin matig of onvoldoende (42%).

- Kader en de accommodatie vormen de grootste aandachtspunten voor de sportverenigingen. Ruim de helft van de verenigingen heeft te maken met openstaande vacatures. Dit speelt het meest bij grote en middelgrote verenigingen.

- Sportverenigingen zonder eigen accommodatie (37%) en grote sportverenigingen (36%) scoren het vaakst onvoldoende op het punt accommodatie. De beschikbaarheid van de accommodatie is het grootste knelpunt.

- Sportverenigingen in de gemeente Zoetermeer zijn meer maatschappelijk georiënteerd dan landelijk. Bijna de helft van de verenigingen scoort voldoende of goed op maatschappelijke oriëntatie. Kleine verenigingen zijn meestal nauwelijks maatschappelijk actief. Verenigingen zonder eigen accommodatie zijn minder maatschappelijk actief. Meer dan de helft van de verenigingen organiseert in elk geval jaarlijks aanbod waarbij niet-leden welkom zijn.

- Drie op de tien verenigingen in de gemeente Zoetermeer kunnen worden beschouwd als vitale vereniging (30%). Dit zijn met name grote- en middelgrote verenigingen. Een kwart van de verenigingen scoort op zowel organisatiekracht als maatschappelijke oriëntatie onder de maat: dit zijn kwetsbare verenigingen. Dit zijn overwegend kleine en binnensportverenigingen.

Cultuurverenigingen

- Cultuurverenigingen zijn enigszins bezorgd over de accommodatie. Ook bestaat er regelmatig onduidelijkheid over huur en beheer.

- Cultuurverenigingen hebben vaak geen beleidsplannen op papier.

- Het aantal leden vormt voor de meeste cultuurverenigingen het grootste knelpunt. Het aantal jeugdleden bij cultuurverenigingen is gering. Cultuurverenigingen lijken weinig problemen te ervaren rondom kader.

- De meeste cultuurverenigingen werken samen met één of meerdere partners. Het aantal verenigingen dat deelneemt aan projecten is echter relatief beperkt.

- Cultuurverenigingen zijn innovatief in het creëren van nieuw aanbod. Flexibilisering van lidmaatschap en aanbod voor specifieke doelgroepen blijft nog wat achter.

Sport- en cultuurverenigingen

Bij sportverenigingen en cultuurverenigingen zijn zowel overeenkomsten als verschillen te zien:

- Bij beide sectoren is ledenbehoud en -werving een belangrijk speerpunt én knelpunt. Voor sportverenigingen vormt vrijwilligers een belangrijk tweede knelpunt, terwijl cultuurverenigingen zich in verhouding vaker zorgen maken over hun financiën. Voor sportverenigingen is vrijwilligersbeleid een belangrijk speerpunt voor komend jaar, terwijl financiën niet echt een speerpunt bij cultuurverenigingen lijkt te zijn.

- Cultuurverenigingen hebben overwegend veel oudere leden dan sportverenigingen. Zo bestaat een gemiddelde sportvereniging voor 34 procent uit leden onder de 18 jaar. Bij een gemiddelde cultuurvereniging is dit 10 procent. Dit zit voornamelijk in het aandeel ouderen bij cultuurverenigingen (39%, tegenover 24% bij sportverenigingen).

- Voor ongeveer een kwart van de sport- en cultuurverenigingen vormt het ledenaantal een bedreiging voor de toekomst. Sportverenigingen (50%) hebben in de afgelopen twee jaar veel vaker te maken gehad met een ledendaling dan cultuurverenigingen (25%). Sportverenigingen verwachten echter vaker een groei voor het komend jaar (45% vs. 29%).

9. Aanbevelingen

Kansen vergroten kleine verenigingen en -zonder accommodatie
Een kwart van de sportverenigingen blijkt op basis van dit onderzoek een kwetsbare vereniging te zijn. Om de vitaliteit van deze verenigingen te vergroten, is het belangrijk om met deze clubs het gesprek aan te gaan over de specifieke problemen (organisatiekracht en maatschappelijke oriëntatie) en over de mogelijkheden/actieplannen om hun vitaliteit te vergroten (met name organisatiekracht). Aangezien ruim vier op de tien van de kleine verenigingen, en een derde van de binnensportverenigingen kwetsbaar zijn, is het aan te bevelen specifiek aandacht te besteden aan de ondersteuningsbehoefte van deze verenigingen. (Extra) inzet van een buurtsportcoach en/of verenigingsondersteuner kan bij deze verenigingen wenselijk zijn.

Doelgroepen
Een mogelijkheid om het ledenaantal te vergroten is door in te zetten op specifieke doelgroepen. Verenigingen in beide sectoren zetten hier beleidsmatig nauwelijks op in. Cultuurverenigingen zien dit daarnaast vaak als een thema dat niet bij hen past. De inzet op specifieke doelgroepen kan voor cultuurverenigingen leiden tot een groeiend ledenaantal, en daarmee meer contributie inkomsten. Hiermee kunnen mogelijk de financiële zorgen het hoofd geboden worden.

Voor sportverenigingen kan de inzet op specifieke doelgroepen ook een middel zijn om de (potentiële) vrijwilligerspoule te vergroten. Wanneer zij nieuwe leden werven kunnen zij daarbij duidelijk maken dat er een bepaald verwachtingspatroon bestaat ten aanzien van vrijwilligerstaken. Aangezien een tekort aan kader voor veel sportverenigingen een probleem vormt, ondanks dat ze er in de afgelopen vijf jaar vaak beleidsaandacht aan hebben besteed, kunnen verenigingen mogelijk ondersteuning ontvangen over hoe ze kader kunnen werven en behouden.

Inzet op verbeteren accommodatiebeleid en krachten bundelen
Bijna de helft van de sportverenigingen scoort onvoldoende of matig op het thema accommodaties. Met name de beschikbaarheid en zaken rond huur en beheer van de accommodaties vormen een punten van zorg. Dit speelt ook bij cultuurverenigingen. Aangezien veel sport- en cultuurverenigingen willen inzetten op het stimuleren van de deelname, bestaat de kans dat bij toenemende deelname in de toekomst, nog meer vraag naar accommodaties komt. Mogelijk kunnen zowel sport- als cultuurverenigingen de problemen rondom de beschikbaarheid van de accommodatie (deels) aanpakken door gebruik te maken van elkaars accommodatie. Daarnaast zouden verenigingen bij het doen van inkopen en het ontwikkelen van een duurzaamheidsstrategie de krachten kunnen bundelen. Hierdoor hebben ze een groter budget en meer mogelijkheden. Deze samenwerking kan ook op andere vlakken die een knelpunt vormen, zoals financiën, ledenwerving en/of sponsoring, tot stand worden gebracht (mogelijk met behulp van een buurtsportcoach en/of cultuurmakelaar).

Verbreden maatschappelijke oriëntatie
Om de vitaliteit van sportverenigingen te verbeteren, kunnen sportverenigingen ondersteund worden in het verbeteren van hun maatschappelijke oriëntatie. Mogelijk biedt het Lokaal Sportakkoord hiervoor mogelijkheden. Een meerderheid van de verenigingen is niet of matig maatschappelijk actief, maar een deel heeft wel de intentie om actief te worden. In het gemeentelijk sportbeleid kan meer worden ingesprongen op de grote interesse in samenwerkingsverbanden met, met name, maatschappelijke organisaties. Onder cultuurverenigingen is veel belangstelling om samen te werken met andere organisaties of betrokken te raken blijven/of raken bij verschillende projecten. Dat biedt mogelijkheden om de maatschappelijke oriëntatie te verbreden.

Bijlage 1 Responsoverzicht

Sportverenigingen

Tabel B1.1 Responsanalyse sportverenigingen naar grootte vereniging

	Populatie*		Responsgroep*	
	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage
T/m 50 leden	62	43	20	32
51 t/m 100 leden	32	22	10	16
101 t/m 250 leden	13	9	7	11
Meer dan 250 leden	37	26	25	40
Totaal	144	100	62	100

* Op basis van gegevens van de gemeente Zoetermeer.

Tabel B1.2 Responsanalyse sportverenigingen naar type sport

	Populatie*		Responsgroep*	
	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage
Binnensport	94	65	36	58
Buitensport	50	35	26	42
Totaal	144	100	62	100

* Op basis van gegevens van de gemeente Zoetermeer.

Tabel B1.3 Responsanalyse sportverenigingen naar accommodatie

	Responsgroep	
	Aantal	Percentage
Eigen accommodatie	35	56
Geen eigen accommodatie	27	44
Totaal	62	100

Bijlage 1 Responsoverzicht

Cultuurverenigingen

Tabel B1.4 Responsanalyse cultuurverenigingen, grootte vereniging

	Populatie*		Responsgroep*	
	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage
T/m 50 leden	54	70	21	76
51 t/m 100 leden	22	29	7	29
101 t/m 250 leden	-	-	-	-
Meer dan 250 leden	1	1	-	-
Totaal	71	100	28	100

* Op basis van gegevens van de gemeente Zoetermeer

Tabel B1.5 Cultuurvereniging naar type

	Populatie*		Responsgroep*	
	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage
Theater	18	25	5	18
Orkest	11	16	5	18
Koor	27	38	14	50
Overig	15	21	4	14
Totaal	71	100	28	100

* Op basis van gegevens van de gemeente Zoetermeer.

Tabel B1.6 Responsanalyse cultuurverenigingen naar accommodatie

	Responsgroep	
	Aantal	Percentage
Eigen accommodatie	10	36
Geen eigen accommodatie	18	64
Totaal	28	100

Bijlage 2 Methodiek vitaliteitsindex sport

Berekening score organisatiekracht

Stadstheater bestaat uit vijf criteria: beleid, leden, kader, accommodatie en financiën. Elk criterium van organisatiekracht bestaat uit vragen van de verenigingsmonitor waarop door verenigingen wordt gescoord. De verenigingen kunnen op elk criterium (beleid, leden, kader, accommodatie en financiën) maximaal 100 punten behalen. Een onvoldoende wordt gescoord wanneer een vereniging minder dan 40 procent van de punten in een criterium heeft gehaald. Een score ‘matig’ staat voor 40 tot en met 59 procent van het totaalaantal punten, een score ‘voldoende’ voor 60 tot en met 79 procent, en een score ‘goed’ voor 80 procent of meer van de punten.

De totaalscores van alle vijf criteria bepaalt de totaalscore van organisatiekracht, waardoor verenigingen op deze totaalscore maximaal 500 punten kunnen behalen. Deze totaalscore wordt vervolgens opnieuw ingedeeld in onvoldoende, matig, voldoende en goed, volgens de hierboven genoemde indeling.

Berekening score maatschappelijke oriëntatie

De maatschappelijke oriëntatie bestaat uit twee criteria: maatschappelijke intentie en maatschappelijk actief. Maatschappelijk actief staat voor de mate waarin verenigingen actief een maatschappelijke rol vervullen: wat ondernemen en organiseren verenigingen in het kader van een bredere maatschappelijke oriëntatie? Maatschappelijke intentie staat voor de houding van verenigingen ten opzichte van een actieve bredere maatschappelijke rol: zijn verenigingen van plan een bredere maatschappelijke oriëntatie op zich te nemen?

Verenigingen kunnen op het criterium maatschappelijk actief maximaal 100 punten en op het criterium maatschappelijke intentie maximaal 70 punten behalen. Een onvoldoende wordt gescoord als een vereniging minder dan 40 procent van de punten in een criterium heeft gehaald. Een score ‘matig’ staat voor 40 tot en met 59 procent van het totaalaantal punten, een score ‘voldoende’ voor 60 tot en met 79 procent en een score ‘goed’ voor 80 procent of meer van de punten.

De scores op de beide criteria bepalen de uiteindelijke totaalscore op de index maatschappelijke oriëntatie. Dit betekent dat verenigingen maximaal 170 punten kunnen behalen. Deze totaalscore wordt vervolgens ingedeeld in dezelfde indeling van onvoldoende, matig, voldoende en goed.

Toelichting totaalscores

De totaalscores van zowel organisatiekracht als maatschappelijke oriëntatie zijn een optelsom van de onderliggende criteria. Dit betekent dat een vereniging die een onvoldoende op de totale organisatiekracht haalt, niet per definitie op elk criterium een onvoldoende heeft behaald. Een vereniging kan drie keer een onvoldoende, één keer een voldoende en één keer een goed hebben gescoord.

Gemiddelde scores

De gemiddelde score staat voor het gemiddelde aandeel van de maximaal te behalen punten. De gemiddelde score kan worden vergeleken met het geven van een cijfer: een gemiddelde score van 75 betekent dat verenigingen gemiddeld een cijfer van 7,5 scoren op dat criterium en daarmee een voldoende behalen (> 8 is een ‘goed’). De gemiddelde score kan aanvullend werken bij de interpretatie van de scores.

www.mulierinstituut.nl

@mulierinstituut

(030) 721 02 20

mulier instituut

© Mulier Instituut